

obzornik

glasilo delovne skupnosti

Lanski gospodarski uspehi — obveznost za letošnje

NAŠE GOSPODARJENJE V PRETEKLEM LETU

PROIZVODNJA ZA 19 Odstotkov VIŠJA KOT V LETU 1975 • PRESTRUKTURIRANJE PROIZVODNJE SE URESNIČUJE • ZAPOSLENOST NAD POPREČJEM SREDNJEROCNEGA PLANA • NABAVA V SKLADU S POTREBAMI PROIZVODNJE • HITREJŠA RAST PRODAJE KOT PROIZVODNJE • IZVOZ PODVOJEN • AKUMULACIJA ZADOŠČA LE ZA POKRITJE MINIMALNIH POTREB IN OBVEZNOSTI • OSEBNI DOHODKI NARAŠČAJO SKLADNO Z REZULTATI GOSPODARJENJA • UKREPI ZA BOLJŠE LETOSNJE GOSPODARJENJE

Ugotavljamo, da je bilo leto 1976 dokaj razgibano ne le na gospodarskem in proizvodnem področju, temveč tudi na področju samoupravne organiziranosti. Prav tako je bila razgibana dejavnost na področju družbenega standarda, varnosti pri delu, športa in rekreacije.

PROIZVODNJA

Obseg proizvodnje se je v letu 1976 povečal za 19 odstotkov v primeri z letom 1975. V tem času se je povečalo število zaposlenih za 3 odstotke, kar pomeni, da se je obseg proizvodnje povečal realno za 16 odstotkov. Doseženi obseg proizvodnje znaša 539,899.000 dinarjev.

Kljub temu porastu pa smo pod zastavljenimi planskimi cilji za 2 odstotka, kar lahko glede na pogoje gospodarjenja ocenjujemo kot soliden rezultat. Najmočnejši vpliv na rast obsega proizvodnje so imele nove kapacitete za proizvodnjo ivernih plošč.

Dejansko doseganje obsega proizvodnje nam kaže obrazloži-

tev proizvodnje po posameznih temeljnih organizacijah.

TOZD TP CERKNICA je v letu 1976 presegla letni plan proizvodnje za 3 odstotke. V primeri z vrednostjo proizvodnje v letu 1975 pa je lanski doseženi obseg proizvodnje za 3 odstotke nižji. Poudariti moramo, da ta primerjava ni povsem realna glede na spremenjeni proizvodni program.

Lani smo v proizvodnji Tovarne pohištva Cerknica pričeli s proizvodnjo stilnih kredenc za izvoz na ameriško tržišče. Ta proizvodnja zahteva več vloženega dela (okrog 30 odstotkov več kot program v letu 1975), po ceni pa je pod ravnijsko programa, namenjenega domačemu trgu.

Obseg proizvodnje je bil v I. polletju pod načrtovano ravnijsko, kar je bila posledica tržne stagnacije in kopičenja zaloga, s tem pa tudi delnega zaviranja proizvodnje. V II. polletju pa sta obseg proizvodnje in tudi prodaje stekla uspešnejše, vendar kljub povečevanju začetnega izpada ni bilo mogoče v celoti nadomestiti.

TOZD TP MARTINJAK je v letu 1976 dosegla 98 odstotkov za-

stavljenega plana proizvodnje. Glede na enako obdobje leta 1975 pa je bil obseg proizvodnje dosežen z indeksom 99. Če upoštevamo, da je v Tovarni pohištva Martinjak za 4 odstotke manj zaposlenih, potem je fizični obseg proizvodnje nekoliko nad ravnijsko proizvodnje, dosežene v letu 1975.

TOZD TLI STARI TRG je v celoti izpolnila letni plan proizvodnje, medtem ko je lanski doseženi obseg proizvodnje v primeri z letom 1975 višji za 23 odstotkov.

TOZD TP STARI TRG je v letu 1976 dosegla za 11 odstotkov manj proizvodnje kot v letu 1975. Prav gotovo so bila vprašanja o planskem doseganju obsega proizvodnje za to temeljno organizacijo še najbolj neugodna. Zastoj prodaje kuhinjskega pohištva skoraj dve leti nazaj in s tem povečanje zaloga sta vplivala na zavestno zadrževanje proizvodnje.

Zato smo se morali sredi leta 1976 odločiti za prevzem izvoznega programa, kar je vplivalo na vrednostni izpad proizvodnje v znesku 9,000.000 dinarjev.

TOZD TIP CERKNICA je dosegla v letu 1976 obseg proizvodnje za 118,388.000 dinarjev. Doseženi obseg proizvodnje ni primerljiv s prejšnjim letom glede na nove kapacitete. V tej tovarni je

tekla proizvodnja navadnih in oplemenitenih plošč. Glede na uvaljalni čas in na uvaljalno proizvodnjo je bilo več zastojev. Na podlagi teh ugotovitev smo v celoti pripravili načrt akcije za povečanje letošnjega obsega proizvodnje.

Pomembna za to temeljno organizacijo je tudi ugotovitev, da je proizvodnja tekla le devet mesecev.

NABAVA

Izhodišča za delo na področju nabave so v letnem planu, v smernicah gospodarjenja v letu 1976 in v občasnih drugih nalogah. Te naloge je bilo treba rešiti v kratkem času.

Uvoz smo v letu 1976 v primeri z uvozom leta 1975 povečali za 17 odstotkov, kar je pod odstotkom rasti izvoza. Rezultat je dobljen iz primerjav uvoza repromateriala in rezervnih delov za sprotno vzdrževanje, ovrednotenega v dinarjih. Uvoz investicijske opreme je izvzet iz te primerjave predvsem zaradi investicijskih vlaganj v novo tovarno ivernih plošč v letih 1975—1976.

Povprečna vrednost zaloga surovin, reprodukcijskega materiala in materiala za vzdrževanje se je gibala v skladu s planskimi predvidevanji. Ta pozitivni rezultat je

imel tudi negativne posledice, izražene v pogostih tveganjih glede pravočasnih dobav materialov, še posebno iz uvoza.

Preskrba z repromateriali v letu 1976 je bila solidna, zlasti z domačega trga, iz uvoza pa je bila motena zaradi administrativnih ovir pri pridobivanju uvozne dokumentacije.

PRODAJA

V letu 1976 smo dosegli prodajo v višini 566,604.000 dinarjev.

Obseg prodaje je za 44 odstotkov nad prodajo v letu 1975. Ta odstotek je različen po posameznih temeljnih organizacijah. Največja rast je prav gotovo v Tovarni ivernih plošč Cerknica, kar je posledica novih proizvodnih kapacitet. Glede na zastavljeni plan pa smo obseg prodaje izpolnili z indeksom 96, kar je v še zastavljenih mejah.

V planu za leto 1976 smo zastavili povečan izvoz in ustrezno kontinuiteto prodaje na domačem trgu. Sedaj lahko ugotavljamo, da je izvoz potekal v skladu z načrti, medtem ko je imela prodaja na domačem trgu dve različni obdobji: ugodno v I. polletju in obdobje delne stagnacije v II. polletju. Večja prodaja kot proizvodnja je vplivala na zmanjšanje (Nadaljevanje na 2. strani)

Ženam za njihov praznik

Težko je ob prazniku žena zapisati nekaj misli za uvodnik; nevarno je, da zdrsneš v že ničlikokrat izražene fraze, obenem pa se zaveš, da to počnemo samo enkrat na leto, namesto da bi bile te lepe misli, običajno zapisane v uvodnikih, nenehno prisotne v naših medčloveških odnosih.

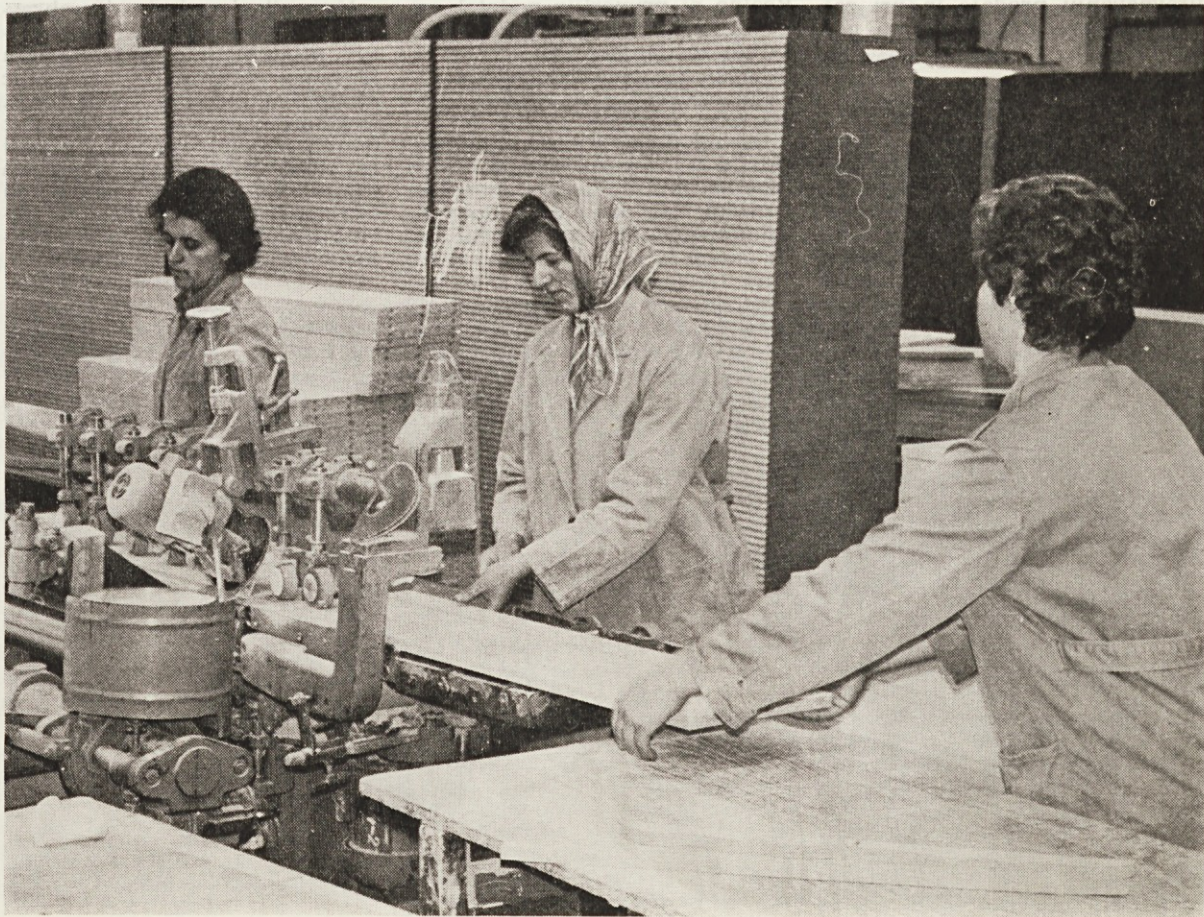
Pa vendar so naše življenjske poti tako tesno prepletene... Prav gotovo najtoplejši in najlepši spomin iz otroštva: materina ljubeča skrb in njen topli smehljaj; živčav pisano oblečenih deklic in dečkov ob otroških igrah na dvorišču; skrivnostno prebujanje prve ljubezni v pomladi, kipeči od cvetja in sonca; tkanje trdnosti vezi in ustvarjanje skupnega ognjišča; premagovanje skupnih težav na skupni življenjski poti; skrb za otroke in njihovo zrelo oblikovanje; trdno sklenjene drhteče roke v jeseni življenja... Mozaik življenjskih drobcev, ki simbolizirajo našo skupno pot, nenehno in nepogrešljivo prisotnost matere, dekleta, žene...

Trdo delo v tovarnah, ob stroju, v šolah, pisarnah, na odgovornih mestih in še marsikje. Trdo delo doma, v gospodinjstvu, v družini, pri vzgoji... Malo prostega časa, razvedrila in priznanja.

Ugotavljamo, da jih preveč porredko srečujemo v družbeno-političnem življenju, v najrazličnejših samoupravnih organih. Prav gotovo smo s takšnimi ugotovitvami krivični! Če vestno opravljajo svoje poklicno delo, če iz svojih otrok oblikujejo dobre delavce in tvorne člane naše družbene skupnosti, so opravile veliko in odgovorno družbeno-politično delo!

Prav je, da se tega vsaj ob njihovem prazniku ovemo in jim izrazimo vse priznanje in zahvalo; šopek cvetja pa naj simbolizira naše spoznanje o njihovi veliki družbeni vlogi. Šopek bo ovenel, ne sme pa oveneti to naše spoznanje...

Vsem Brestovkam in ostalim občankam iskrene čestitke ob njihovem prazniku!

Lanski gospodarski uspehi — obveznost za letošnje

(Nadaljevanje s 1. strani)
šanje zalog gotovih izdelkov, kar je s stališča doseganja celotnega prihodka, dohodka, obratnih sredstev ter likvidnosti pomemben in uspešen kazalec gospodarjenja.

Ugotoviti moramo, da se je prodaja celotnega proizvodnega programa (razen kuhinj) gibala v približno enakih razmerjih.

DOMAČI TRG

Prodaja pohištva na domačem trgu znaša 351.843.000 dinarjev in je za 6 odstotkov nad obsegom prodaje v preteklem letu. Z verificiranimi ukrepi družbene politike (kreditiranje, davki) in vedno večjega odpiranja izvoza se je konjunktura na domačem trgu izboljšala. Zaloge so se pričele zmanjševati, obseg proizvodnje in prodaje pa krepko naraščati. Takša tendenca se nadaljuje tudi letos. Na zastoje v prodaji je vplivala tudi trgovska mreža, saj je ob uveljavitvi zakona o dolžniškopniških razmerjih večino problemov prevladala na proizvodnjo. Zato ni nepomembna ugotovitev, da so uspešneje prodajale tiste organizacije združenega dela, ki imajo lastno mrežo industrijskih prodajal.

IZVOZ

Izvoz v letu 1976 znaša 7.231.454 dolarjev in je za 108 odstotkov nad izvozom v letu 1975.

Zastavljeni izvozni načrt je bil v začetku leta 1976 ocenjen kot smel in previsok. Z izpolnitvijo smo demantirali takšne ocene, saj izvoza ni brez stalne dejavnosti in pridobivanja vedno novih kupcev. Zadovoljiva je tudi ugotovitev, da je izvoz zelo razvejan in ni vezan samo na manjše število kupcev.

Iz načrta nam je izpadel le izvoz v Sovjetsko zvezo za Tovarno pohištva Cerknica, vendar je z večjim izvozom v Tovarno pohištva Martinjak in v Tovarno lesnih izdelkov Stari trg ta izpad nadomeščen.

V letu 1976 smo prodrli tudi na nova tržišča (Libija, Japonska) in razširili krog kupcev v Zahodni Evropi in v Združenih državah Amerike.

Izvoz naj bi naraščal tudi v prihodnje, kar je cilj tudi srednjeročnega načrta. Zavedati se moramo pomembnosti izvoza pri uravnavanju prodaje in pri zagotovitvi sredstev za nujno potrebni uvoz.

INVESTICIJSKA VLAGANJA

Investicijska vlaganja v letu 1976 predstavljajo zaključna kapitalna vlaganja v novo tovarno ivernih plošč in v žagalnico. Viri investicijskih vlaganj so v pretežni meri krediti domačih bank

in tuji krediti ter obvezni delež lastnih sredstev.

Na ravni delovne organizacije smo v skladu s srednjeročnim načrtom razvoja in dogovorjenim vrstnim redom investicijskih vlaganj združevali prosta sredstva poslovnega sklada. V zvezi z združevanjem sredstev smo pripravili in sprejeli tudi samoupravni sporazum, ki ureja odnose med temeljnimi organizacijami na dohodkovni soodvisnosti, pa tudi odnose pri vračilu sredstev posameznim temeljnim organizacijam.

FINANČNI REZULTATI

Celotni dohodek znaša v letu 1976 733.796.000 dinarjev in je za 59 odstotkov nad celotnim dohodkom v letu 1975. Za razliko od leta 1975 je doseženi celotni dohodek obračunan po neplačani realizaciji.

Dohodek znaša 204.018 dinarjev in zagotavlja pozitiven finančni rezultat v delovni organizaciji kot celoti. Tovarna pohištva Stari trg in Tovarna ivernih plošč Cerknica v letu 1976 nista dosegli dovolj dohodka za pokritje vseh stroškov in sta poslovali z izgubo. Izguba v teh temeljnih organizacijah je pokrita z lastnimi sredstvi rezerv in s solidarnim pokrivanjem dela dohodka tistih temeljnih organizacij, ki so poslovale uspešno. To tudi pomeni, da bodo temeljne organizacije s pozitivnim finančnim uspehom pokrile tudi skupno porabo temeljnim organizacijam, ki v letu 1976 izkazujejo izgubo.

OSEBNI DOHODKI

Kako so se gibal povprečni osebni dohodki na zaposlenega pove naslednja tabela:

TOZD	1976	Indeks rasti
TP Cerknica	3021	109
TP Martinjak	3155	123
TLI Stari trg	3157	123
TP Stari trg	2959	115
TIP Cerknica	4238	132
Skupne dejavn.	4209	113
Skupaj	3362	116

Gibanje povprečnih osebnih dohodkov na zaposlenega dejansko odraža rezultate v proizvodnji. Realno ni primerljiv podatek za Tovarno ivernih plošč Cerknica zaradi uvajanja štirih izmen in povečanja osebnih dohodkov na račun nočnega in nedeljskega dela.

Osebni dohodki so se gibal v skladu s sprejetim sistemom delitve osebnih dohodkov, ki je bil koncem leta usklajen z določili osnutka zakona o združenem delu.

V osebnih dohodkih je kot merilo nagrajevanja upoštevano tudi nagrajevanje po minuli delovni dobi.

Gibanje osebnih dohodkov je usklajeno z določili sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v lesni industriji ter z načeli resolucije za leto 1976.

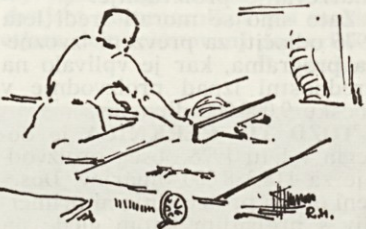
OBRTNA SREDSTVA, ZALOGE

Obratna sredstva, likvidnost in plačilna sposobnost kažejo vzročno sliko poslovnih dogodkov. Povprečna obratna sredstva so v vrednostnem prikazu v primeri z letom 1975 nekoliko nižja glede na vrednotenje zalog. V letu 1976 smo z uveljavitvijo določil zakona o ugotavljanju celotnega prihodka in obračunu zalog gotove izdelke vrednotili po nižjih cenah.

Gotovi izdelki kažejo v letu 1976 nekoliko hitrejšo obračanje, kar je posledica izvoza in boljše prodaje zlasti v zadnjih mesecih leta. Kljub padcu zalog gotovih izdelkov pa so te glede na likvidnost in na teoretična izhodišča velikosti zalog nad ustrezno ravnilo. Najboljše razmerje zalog gotovih izdelkov je, da so enake mesečni proizvodnji. Če upoštevamo to načelo, potem so zaloge gotovih izdelkov previsoke v Tovarni pohištva Stari trg in v Tovarni pohištva Martinjak, medtem ko je v Tovarni pohištva Cerknica ta razlika nekoliko manjša.

Pri tem je pomembno poudariti, da je problem zalog v letu 1976 še iz leta 1975 in da so se težave v letu 1976 zmanjšale.

Zaloge surovin in repromateriala kljub rasti koeficienta obračanja kažejo vrednostno rast. To je posledica nove proizvodnje v tovarni ivernih plošč, ki je tudi vrednostno krepko nad lansko in rasti nabavnih cen surovin in repromateriala.

Na podlagi nadrobnejše obravnave doseženih lanskih rezultatov po temeljnih organizacijah moramo pripraviti konkretne ukrepe za boljše gospodarjenje. Nekateri ukrepi so že sprejeti z letnim planom, vendar gre tudi za dopolnitev akcije glede na uresničevanje ciljev, zastavljenih s srednjeročnim programom razvoja temeljnih organizacij in delovne organizacije. B. Mišič

Iz Tovarne pohištva Cerknica; lani uspešno

Korak naprej...?

OB SPREMEMBAH SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O ZDRUŽITVI V SOZD SLOVENIJALE

Ko je nastajala ta številka OBZORNIKA, smo v vseh temeljnih organizacijah na referendumu glasovali o spremembah samoupravnega sporazuma o združitvi v sestavljeno organizacijo SLOVENIJALE. Čeprav je bil predlog sprememb pred glasovanjem poprej obravnavan na zborih delavcev, ne bo odveč, na kratko opisati, za katere glavne spremembe gre oziroma, v čem je njihov smoter.

Spremembe, ki so bile predmet takratnega odločanja, imajo predvsem formalno-pravni cilj: spremeniti besedilo sporazuma v tolikšni meri, da se bo sestavljena organizacija lahko registrirala. Iz strokovnih služb sestavljene organizacije so nas obvestili, da so predlogi pretehtani pri registarskem sodišču.

Osrednje spremembe so:

1. Dejavnosti SOZD so glede na sedanjo registracijo delovnih organizacij — podpisnic — zbrane v 12 zaokroženih skupnih dejavnosti. S tem dobimo izhodišče za prihodnjo delitev dela, saj bo morala vsaka delovna organizacija, ki bo hotela spremeniti svojo dejavnost, upoštevati sedanjo delitev in dobiti soglasje vseh članic sestavljene organizacije.

2. Za obveznosti sestavljene organizacije po novem odgovarjajo vse temeljne organizacije solidarno s sredstvi poslovnega sklada, vendar največ do višine vrednosti povprečne enomesečne realizacije v preteklem letu.

3. Ozko z gornjim določilom je treba obravnavati tudi določilo o pooblastilih SOZD v pravnem prometu z drugimi, ki je v tem, da SOZD lahko:

— najema tuzemske in inozemske kredite za izgradnjo planiranega investicijskega programa, kadar to zahteva zainteresirana podpisnica sporazuma — nosilka investicije,

— sklepa samoupravne sporazume s posameznimi SOZD in samoupravnimi interesnimi skupnostmi na podlagi vnaprej dogovorjenega in izglasovanega pooblastila podpisnic.

4. Več spremenjenih členov se nanaša na oblikovanje in delo poslovnega organa SOZD, ki naj ga vodita predsednik in podpredsednik kot imenovana delavca na podlagi javnega razpisa.

5. Posebno določilo omogoča promet z devizami med delovnimi organizacijami v okviru SOZD oziroma tudi s tistimi, ki niso članice SOZD, če imajo z njimi sporazum o trajnem poslovnem sodelovanju. Oboje seveda le na podlagi poprejšnjih medsebojnih dogovorov oziroma sporazumov.

6. Po spremenjenem besedilu 46. člena pa so se delovne organizacije — podpisnice — dolžne posluževati storitev delovne skupnosti Skupnih zadev SOZD, pri čemer so dolžne iz svojih sredstev prispevati ustrezne zneske, ki jih določijo delavski svet sestavljene organizacije združenega dela za vsako leto posebej.

Omeniti moramo, da so v gradivu sprememb delno upoštevane tudi pripombe BRESTA, čeprav smo imeli predlog za drugačno ureditev odgovornosti za obveze. Le-ta naj bi se uredila za vsako združevanje dela in sredstev posebej s samoupravnim sporazumom. Tako bi bila odgovornost za obveze pokrita z interesi podpisnic, ostale pa se ne bi ubadale z zadevo, ki jih neposredno ne zanima. Verjetno bi tako točneje realizirali smisel 262. člena Zakona o združenem delu oziroma opredmetili »skrb za pametno združevanje«.

Pomanjkljivost, katere nikakor ne bi smeli pustiti, da bi živela še kaj dolgo, pa je v tem, da smo v hitrici, ki jo je povzročila želja za registracijo, pustili nerešene nekatere druge neskladnosti z zakonom o združenem delu in pa predvsem, da se vsebinsko — dohodkovno nismo premaknili z mrtve točke. Lahko le upamo, da bomo registrsko organizirani, z vso resnostjo postavili predse in razrešili tudi omenjeno težko nalogo.

Z. Zabukovec

Zbor delavcev v Tovarni pohištva Cerknica — tokrat o referendumu

Kako kaže z letošnjo prodajo?

Poslovno leto 1976 je za nami. Rezultati so kljub vloženim naporom in dokaj dobrim konjunktornim pogojem v drugem polletju povprečni.

In kaj lahko pričakujemo glede plasmana naših proizvodov v letu 1977?

Predvsem moramo obdržati kontinuiteto naših prodajnih pozicij na tržišču. Še več, razširiti bo treba našo prodajno prisotnost v tisto smer, kjer smo zaenkrat na tržišču še premalo zastopani — s kuhinjami! Veliko pozornosti bo treba posvetiti tudi izvozu, zlasti še zato, ker smo ugotovili, da so naša izvozna prizadevanja zelo slabo nagrajena, saj so vsi izvozni posli več ali manj na meji rentabilnosti. Ne glede na takšno stanje smo v planu za leto 1977 predvideli povečanje izvoza pohištva ter ostalih finalnih in polfinalnih proizvodov.

Tržne prilike v začetku tega leta ne napovedujejo nekih večjih premikov v strukturi prometa s pohištvo, vendar je tudi tako imenovano pozitivno konjunkturo treba jemati nekoliko realneje, torej ne preveč optimistično. Gre namreč za to, da so možnosti za vključevanje rezerv kot posledice večje storilnosti malone že povsem izčrpane, predvsem v proizvodnji finalnih izdelkov visoko vrednega pohištva.

Pričakovati je treba celo nadaljnje opadanje ekonomičnosti, ker za sedaj ni izgledov za premik sedanjih — zamrznjenih — prodajnih pogojev, čeprav stro-

ški proizvodnje nenehno rastejo. Vzrokov skorajda ni treba naštevati, ker so v glavnem vedno isti: rast življenjskih stroškov, s tem seveda tudi večji osebni dohodki, povečanje cen repromaterialov, povečanje cen energije, transporta in tako naprej. Zaradi vsega omenjenega postajata vprašljivi proizvodnja in prodaja kompletnih programov, katerih zamenjava terja velikanske napore in stroške v proizvodnih organizacijah.

Upoštevač omenjene težave tudi letos nadaljujemo z načrtno obdelavo tržišč doma in na tujem. Za večji del planiranih prodajnih obveznosti smo zagotovili ustrezne sporazume s trgovskimi prodajnimi organizacijami za domači trg in za izvoz. Istočasno vključujemo na tržišče nekatere novosti iz našega proizvodnega programa, predvsem modele, ki so bili dobro sprejeti na jesenskih sejmi v Zagrebu in v Beogradu (nove kuhinje in program dnevnih sob).

Tako bomo v bližnji prihodnosti ponudili tržišču tudi nove modele jedilnic, tapahiranih garnitur in komodnega pohištva. Pričakujemo, da bomo s takšnimi nastopi na tržišču še razširili svoje prodajne pozicije, zlasti še zato,

ker bomo tudi naprej nudili najboljše servis, kar zadeva kvaliteto, pa tudi sprotost dobav in ostalih uslug, ki jih kupcem zagotavlja tudi zakon.

Tudi letos bomo sodelovali na nekaterih večjih razstavah in saloni pohištva.

V propagandi načrtujemo postavitev nekaterih novih reklamnih panojev in načrtno pokrivanje celotne države v vseh možnih propagandnih medijih, ki smo jih sicer tudi do sedaj uporabljali.

Vsekakor niso omenjene vse akcije, ki smo jih opravili za zagotovitev prodaje naših proizvodov na trgu, vendar je večji del uspeha odvisen tudi od razmer na tržišču. Zato ga bomo tudi vnaprej budno spremljali in lahko zagotovim, da tudi pravočasno in ustrezno ukrepali.

F. Turk

»Nova« KATARINA — vsaj na sejmi — zanimiva za kupce

Skandinavska razstava pohištva

Švedska nacionalna razstava pohištva je bila letos popestrjena tudi z izdelki ostalih skandinavskih pohištvenih proizvajalcev — med njimi tudi iz Islandije — tako da dobiva ta razstava vse bolj mednarodno obeležje. V tem je začel Stockholm s februarjem datumom konkurirati majskemu sejmu pohištva v Kopenhagenu; vse skupaj pa le ostaja v severnjaškem okviru, brez izvenskandinavskih udeležencev. Le-ti smejo sicer razstavljati svoje dosežke v istem času, vendar na povsem drugem, malo pomembnem delu Stockholma.

Letošnja razstava pohištva ni prinesla pravzaprav ničesar novega, če jo primerjamo z lansko razstavo v istem kraju. Že prislovična skandinavskva kvaliteta in design sta na enako visoki ravni, od lesov pa sta še vedno v čisti bor in smreka ter v nekaterih primerih druge izvedbe eksotičnih lesov. Nekdaj, še pred nekaj leti veliko hrasta sedaj skoraj ni več videti. Jedilne in sedežne garniture iz mehkega lesa so razstavljene na največjih razstavnih površinah, omarastega pohištva pa skoraj ni. Tudi ni videti vseh tistih elementov stanovanjskega prostora, ki so sicer že vgrajeni vanj — na primer kuhinj.

To pomeni, da skandinavski izdelovalci pohištva kažejo na sejmi in na razstavah le izdelke z možnostjo individualne opreme, okusa in izbora za svoje stanovanje, tipiziranih elementov in morebitnih polfinalnih izdelkov pa ne prikazujejo na razstavah, ker so tako ali tako že smiselno ugrajeni v stanovanjski prostor. Kot zanimivost ugotavljam, da so borovi ali smrekovi izdelki močno gosto grčavi, kar jim daje svojevrstno zanimivost in razgibanost. Seveda so grče zdrave.

Obisk na sejmu ni bil tako živahen kot leto prej. Iz tega in še drugih stvari je mogoče sklepati, da obdobje visoke konjunktore počasi upada in je zato čedalje težje prodajati na tem tržišču, za katerega kažejo zanimanje doma-

lovalna podjetja. Švedska nikakor ne povišuje odkupnih cen, s čimer brzda inflacijo, Danska pa se v tem trenutku otepa s precejšnjimi gospodarskimi težavami, ki avtomatično omejujejo uvoz. Zato se tudi Brest v hudi domači in tuji konkurenci težko obdrži na tem trgu. Domača konkurenca je zlasti huda v masivnem pohištvu, kjer imamo tudi mi največje ambicije, o možno-

stih prodaje furniranega in ostalega ploskovnega pohištva pa skoraj ni vredno govoriti.

Da ne bi znatno omejili obsega izvoza v te dežele, za katerega smo vedno zainteresirani, bomo morali biti bolj prilagodljivi, kar zadeva izbiro modelov in lesov, pa tudi na področju cen, ki so kot kaže, v sedanjem trenutku najbolj občutljive.

I. Lavrenčič

Še enkrat o dohodkovnih odnosih na Brestu

V pretekli številki Obzornika je bilo v enem izmed člankov načeto vprašanje uresničevanja dohodkovnih odnosov v neposredni praksi. Mislim, da zasluži to vprašanje posebno pozornost, zlasti še zato, ker gre za premaganje dosedanje lastniško-podjetniške miselnosti.

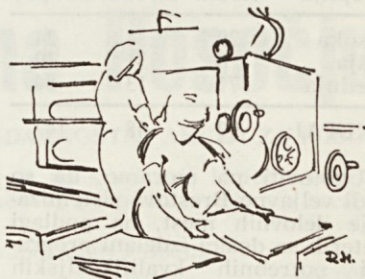
Tudi pri nas večkrat slišimo: »Smo za dohodkovne odnose, ker želimo večje dohodke, večji dobiček in večje plače!« Ali je to bistvo dohodkovnih odnosov? Mislim, da ne. Če bi namreč vsi dobili več kot ustvarimo, potem je vprašanje, od kod jemati.

Dohodkovni odnosi vnašajo red, pravičnost v samoupravno dogovorjenih pogojih pridobivanja in delitve dohodka. Vsi, ki smo med seboj proizvodno, prodajno in tudi drugače povezani, se moramo dogovoriti za pogoje gospodarjenja in delitve celotnega prihodka po vloženem delu posameznega partnerja. Ravno v tem se v neposredni praksi razhajamo. Za načela smo se pripravljali kaj hitro dogovoriti. Zadeva pa se ustavi ob morebitni trenutni delitvi skupnega prihodka, zlasti če z njo ne dobimo tistega, kar smo želeli, ne glede na rezultate gospodarjenja.

Brestov plan za leto 1977 med drugimi nalogami terja uresničevanje dohodkovnih odnosov. Ti se začnejo že pri delitvi asortimana, opredelitvi standardov porabljenih stroškov, enotnih startnih izhodišč normativov časov in osebnih dohodkov, enotni amortizaciji, enotni politiki prodaje in tako naprej. S planom smo ugotovili tudi stične točke v proizvodnji, od žaganega lesa, ivernih plošč do ploskovnega pohištva, kuhinjskega pohištva in delov pohištva. Začeli smo urejati dohodkovne odnose tako, da je izhodišče dosežena prodajna cena končnega izdelka.

Med letom so za obračun dogovorjene planske cene in se dokončni obračun opravi s periodičnimi obračuni in z zaključnim

računom na podlagi celotnega prihodka od prodanih izdelkov. Po pokritju direktnih stroškov se presežena vrednost deli med partnerji po strukturi izdelavnih osebnih dohodkov in amortizaciji. Če je bilo gospodarjenje ugodnejše, vsak partner dobi več. Tako je tudi delavec na žagi zainteresiran za boljše delovne uspehe delavcev v proizvodnji stolov. Poudariti moramo, da so pri uveljavljanju teh odnosov doslej delavci premalo vključeni, kar bo treba v prihodnje odpraviti. Vsi dogovori in ne samo načela, temveč vse nadrobnosti morajo biti delavcem znani.

Če bomo v delovni organizaciji uspevali obvladovati odnose in premagovati težave, potem se bomo lažje dogovarjali tudi zunaj delovne organizacije. Zavedati se moramo, da bomo več imeli in več delili, če bomo več ustvarili, ne pa, če bomo s ključni delitve ne glede na rezultate gospodarjenja zahtevali več dohodka.

O dohodkovni soodvisnosti pri skupnih vlaganjih in delitvi skupno doseženega dohodka tokrat ne bi pisal, saj smo na primeru izgradnje tovarne ivernih plošč precej prelomili z ozko lastniško miselnostjo.

Ta članek ni napisan kot polemika ali odgovor, temveč je prispevek k iskanju rešitev za pridobivanje ustreznih rešitev v prid vseh nas.

B. Mišič

Novo v programu KATARINA

Že v začetku 1973. leta je bil načrtovan sestavljeni program KATY — KATARINA. Toda v tem letu do proizvodnje celotnega programa ni prišlo, pač pa so bili izbrani samo elementi štirih vertikal, ki so tvorili zaključeno celoto sestava KATARINA.

Da je temu tako, je vsekakor kriva tedanja BARBARA, ki je bila ugodno sprejeta v proizvodnji, pa tudi na tržišču. Po treh letih proizvodnje sestava KATARINA pa je le-ta le razširjen v sestavljeni program, ki ga tvori 25 različnih elementov.

Nedvomno je prišlo do posameznih težav in zaključkov pri izboru elementov v programu po obisku tujih salonov pohištva. Izbrani elementi pa so po konstrukciji in izboru materialov prilagojeni našim možnostim.

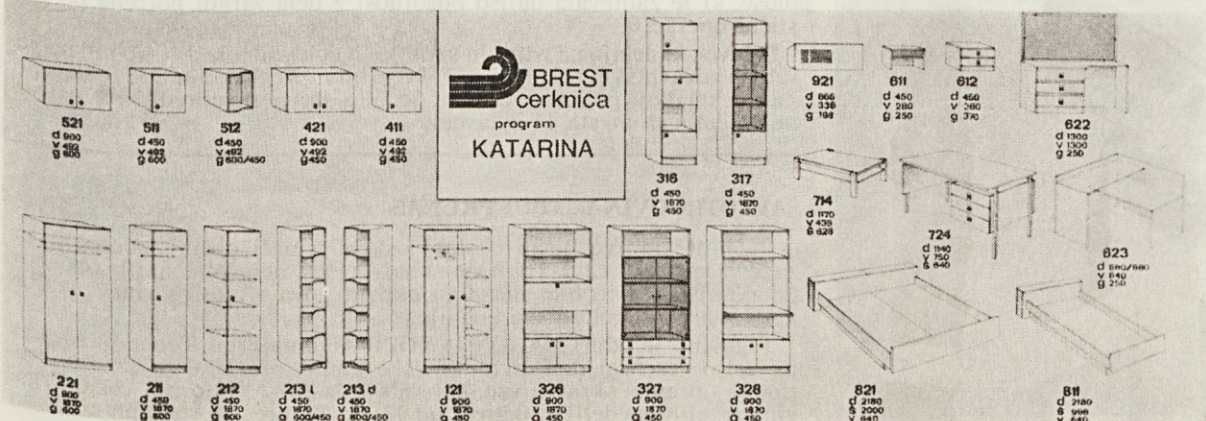
Sestavljeni program KATARINA ima poleg dosedanje plitve omare tudi enodelno in dvodelno omaro globine 600 milimetrov z dodatnimi nastavki. Novost sta prehodna elementa z nastavkom, ki služita za lepši prehod iz plitvejšega na globlji omarasti del ali obratno. Dodan je enojni zastekleni element. Regalasti del je prilagojen tako, da omogoča ustavitve polnila za zvočnike v

spodnje ali zgornje odprtine — prekate. Program ima novo pisalno mizico za opremo samskih — študentskih sob.

Nova je tudi spalnica. Postelji — samska in zakonska — imata zaprto podnožje ter skrinjo za posteljnino. V nočno omarico je prvič pri nas ugrajena svetilka moderne oblike. Novost pri spalnih elementih sta tudi komoda z velikim ogledalom ter kotni element, ki je preprost in zanimiv. Program s petindvajsetimi različnimi elementi, ki se med seboj dopolnjujejo oziroma kompletirajo, omogoča nešteto variant za sestavo dnevnih sob, samskih, študentskih in otroških sob ter spalnic.

Na beograjskem salonu je bil program KATARINA v izvedbi: temno ogrodje, svetla fronta, dokaj ugodno sprejet. Upajamo, da tudi na tržišču ne bo slabše.

F. Nared

Petindvajset različnih elementov v prenovljenem programu KATARINA

Uresničevanje kadrovske politike

Priljubljenost imamo v naših splošnih aktih urejeno skladno z družbenim dogovorom o kadrovske politiki in drugimi veljavnimi predpisi. Vse štipendiste razporejamo na delovna mesta in jim nudimo primerno mentorstvo, ki uvaža novega delavca na strokovno, organizacijsko in samoupravno področje.

Vsebinsko in obseg pripravnikov uvažanja v delo določamo s pripravniškim programom. V zadnjem času smo uredili tudi stimulatno nagrajevanje mentorjev.

Delovne invalide iz nesreč pri delu ali zaradi poklicnega obolenja razporejamo na njim primerne delovna mesta. V sistemizacijah delovnih mest nimamo posebej označenih delovnih mest, primernih za invalide, ker menimo, da je v sistemizaciji nemogoče določiti primernost dela invalidnih oseb po stopnjah in vrstah invalidnosti.

To smo uredili v samoupravnem sporazumu o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu takole:

Invalidi in drugi delavci z zmanjšano zdravstveno sposobnostjo se štejejo za zdravstveno sposobne za opravljanje tistih del, za katere so usposobljeni s poklicno rehabilitacijo, ali jih lahko opravljajo brez rehabilitacije glede na preostalo zdravstveno sposobnost.

Kadar se na objavo ali razpis delovnega mesta prijavi invalidna oseba, mora organ, ki je pristojen za sprejem delavcev, skupno z ustreznimi zdravstveno službo ter ob sodelovanju službe za varstvo pri delu in službe za socialno delo proučiti, če je objavljeno oziroma razpisano delovno mesto primerno vrsti in stopnji invalidnosti kandidata.

Invalidi in delavci z zdravstvenimi okvarami morajo biti razporejeni na taka delovna mesta, za katera njihova preostala delovna sposobnost še ustreza in na katerih ni nevarnosti, da bi se jim zdravstveno stanje poslabšalo zaradi prevelikih delovnih naporov in zaradi težkih pogojev dela na delovnem mestu.

Štipendiramo nekoliko več štipendistov na vseh stopnjah šolanja kakor jih zahteva akt o sistemizaciji delovnih mest. (Štipendiramo tudi za širšo družbeno skupnost). Praksa nam je pokazala, da sta osip in odhod štipendistov-pripravnikov, pa tudi redno zaposlenih, zelo velika.

Pregled rednih in izrednih štipendistov:

Stopnja	Redni	Izredni	Skupaj
visoka	20	4	24
višja	8	31	39
srednja	71	13	84
SKUPAJ:	99	48	147

Ugotoviti pa moramo, da so tudi veljavne Brestove sistemizacije delovnih mest, na podlagi katerih so doslej izdelani programi potrebnih kvalifikacijskih struktur do leta 1980, pod vplivom splošne težnje po povečanju zahtev na posameznih delovnih mestih in so torej v tem smislu delno nerealne. Temu splošnemu pojavu, ki ga opazujemo v celotni lesni industriji (pa tudi v drugih panogah) botrujejo dosedanja sistemi oblikovanja osebnih dohodkov, ki temeljijo tudi na fiktivnih kvalifikacijskih strukturah.

Zato bo ena izmed temeljnih nalog v tem obdobju tudi preveriti ustreznost oziroma realnost samoupravnih sporazumov o sistemizaciji delovnih mest v vseh temeljnih organizacijah in v Skupnih dejavnostih ter jih vskladiti.

Glavna naloga pri tem bo, da bomo zasledovali družbene smerice za delovanje na tem področju ter da bomo vsklajevali politiko delitve glede na kadrovske in glede na socialne razloge.

STANOVANJSKA VPRAŠANJA

V preteklem obdobju smo razdeljevali stanovanja po pravilniku, ki ima točkovni sistem. Deložni so ga bili v večjem številu delavci iz nižjih socialnih skupin, iz neposredne proizvodnje, ko pa smo zaposlovali mlado strokovno delovno silo, nam je zanj stanovanj primanjkovalo. Zavedamo pa se, da moramo ob zaposlitvi strokovnim delavcem nuditi tudi primerno stanovanje, če hočemo, da se bodo z veseljem vključili v našo organizacijo združenega dela.

S sedanjim fondom stanovanj bi pokrivali najnujnejše potrebe. Prizadevati pa si moramo, da bodo socialno ogrožene družine naših delavcev dobivale stanovanja pri stanovanjskem solidarnostnem skladu v okviru občine.

Nekatera stališča za prihodnje oblikovanje kadrovske politike

1. Pripraviti je potrebno preprosto in učinkovito sistem za spremljanje delovnih sposobnosti in prizadevanj vseh delavcev. Dognanja naj bodo vodila za razne oblike stimuliranja. Predvsem so to napredovanje, preusmeritve in prekvalifikacije.

2. Poostriiti je treba odgovornost na vseh delovnih mestih, ne v obliki raznih pritiskov, ampak odgovornosti za vsak prekršek ali slabo opravljeno nalogo.

3. Zaposlovanju mlade strokovne delovne sile je potrebno posvetiti posebno pozornost, da bi kolektiv tudi pomladili. S tem v zvezi je potrebno izdelati poseben sistem.

4. Vnaprej moramo razporediti na delovna mesta vse štipendiste s konkretnim programom dela in izpopolnjevanja.

5. Nujno je, da v prihodnje dodeljemo več stanovanj za kadrovske potrebe.

6. Delavcem, ki so s svojim delom na odgovornejših delovnih mestih dokazali, da so sposobni opravljati delo, nimajo pa formalne izobrazbe, je nujno treba nuditi podporo, da si pridobijo teoretično kvalifikacijo. Omogočiti je treba tudi osnovno izobrazbo vsem delavcem, ki je še nimajo.

Razširjati je treba družbeno-politična in ekonomska znanja delavcev na vseh ravneh.

Prizadevati si je treba za ureditev vprašanj kvalifikacij na delovnih mestih v proizvodnji.

7. Težiti je treba h korektnemu in utemeljenemu premeščanju delavcev. Vsaka prisila vodi v odpor in pasivnost v medsebojnih odnosih.

Prosta delovna mesta je potrebno zasesti z delavci, ki izpolnjujejo zahteve delovnih mest.

Odstopanje je v skrajnih primerih možno le za eno stopnjo šolske izobrazbe, pri tem pa morajo biti izpolnjeni ostali pogoji kot so praksa, nadporečni uspehi v dotedanjem delu, napredovanje v isti stroki in drugi pogoji.

8. Akt o sistemizaciji delovnih mest je potrebno sprosti prilagajati zahtevam delovnih mest in organizaciji dela. Posebej pa je potrebno znova pretehtati zahteve po šolski izobrazbi, ker so bile te postavljene na podlagi splošne težnje po povečanju osebnega dohodka.

9. Potrebna je popolna centralna kadrovska evidenca s pripravo za elektronsko obdelavo, kar bo omogočalo strokovnejše in zanesljivejšo odločitve za izbor delavcev za strokovno izpopolnjevanje in ustrežnejše razporejanje na delovna mesta.

Da bi zastavljene cilje v praksi uresničili, je nujno, da bodo vsa prosta delovna mesta v kadrovske službi zasedena.

F. Zigmund

POČASTITEV PREŠERNOVEGA DNE V GRAHOVEM

Mladinci iz krajevne skupnosti Grahovo so počastili slovenski kulturni praznik z razgibano dveurno proslavo. Mladinci so uprizorili Prešernove Povodnega moža, Lepo Vido, Turjaško Rozamundo in Od železne ceste. Na proslavi sta zapela tudi pevski zbor Tabor iz Cerknice in pevski zbor iz Osnovne šole 11. maj Grahovo. Zelo lepo sceno je pripravil akademski slikar Milan Rot.

Mladina iz krajevne skupnosti Grahovo si želi organizirati še več takšnih proslav v zadovoljstvo sebi in ostalim občanom. Seveda pa takšne želje ni moč izpolniti, če mladina nima dovolj sredstev.

I. Gornik

Pogoj za varno delo: uporaba zaščitnih sredstev

Kadrovska politika je tesno povezana s stanovanjskimi vprašanji

Lanske poškodbe pri delu

V preteklem letu je bilo v delovni organizaciji 133 poškodb pri delu, na poti na delo in z dela. Zaradi njih je bilo izgubljenih 1903 delovnih dni. V primerjavi z letom 1976 je število poškodb poraslo za 3 odstotke, število izgubljenih delovnih dni pa za 25 odstotkov. Skoraj vse poškodbe so bile lažje. Nekoliko resneje se je poškodoval le delavec Tovarne pohišva Cerknica pri delu z žago za razrez ivernih plošč. Posledica te poškodbe je nekoliko manjša gibljivost prstov leve roke.

Podatke o poškodbah pri delu v posameznih temeljnih organizacijah je videti iz spodnje tabele:

TOZD	Število poškodb				index na leto 1975		Število poškodb na 100 zaposl. delavcev	
	Pri stroju	Ostala dela	Na poti	Skupaj	letno	1975	št.	Index na leto 1975
TP Cerknica	20	28	3	51	104	66	96	
TP Martinjak	10	14	5	29	103	77	107	
TLI Stari trg	6	6	2	14	66	70	69	
TIP Cerknica	8	8	—	16	89	132	69	
TP Stari trg	4	5	3	12	200	76	190	
Skupne dejavnosti	2	8	1	11	157	29	144	
SKUPAJ	50	69	14	133	103	68	100	

Število poškodb se je zmanjšalo samo v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg in v Tovarni ivernih plošč. Vzrok temu je predvsem uvedba nove tehnologije, ki omogoča med drugim tudi varnejše delo.

Če upoštevamo število zaposlenih, se število poškodb v celotni delovni organizaciji ni povečalo (index 100). Po tem kriteriju je bilo največ poškodb v Tovarni ivernih plošč, kjer se je poškodovalo 13,2 odstotka zaposlenih, sledijo pa TP Martinjak s 7,7 odstotka, TP Stari trg s 7,6 odstotka, TLI Stari trg s 7 odstotki, TP Cerknica s 6,6 odstotki in Skupne dejavnosti z 2,9 odstotka zaposlenih.

Največ poškodb je bilo pri manj nevarnih delih kot so ročni transport materiala in izdelkov, prekladanje materiala, razna ročna dela in podobno. Tudi pri delu s stroji so prevladovali v bistvu nenevarne poškodbe kot so stiski prstov z napravami za vpenjanje obdelovancev, zadrtja iveri, poškodbe prstov ob raznih udarcih in podobno.

Podatke o izgubljenih dnevih zaradi poškodb pri delu, na poti na delo in z dela pa je videti iz naslednje tabele:

TOZD	Izgubljeni dnevi zaradi poškodb				Index na l. 1975	Izgub. dni na zapos.	Izgub. dni na poškodbo
	Pri stroju	ostalih delih	na poti	Skupaj			
TP Cerknica	379	400	21	800	216	1,35	15,7
TP Martinjak	74	132	99	305	103	0,81	10,5
TLI Stari trg	61	246	49	356	63	1,78	25,4
TIP Cerknica	76	122	—	198	145	1,64	12,4
TP Stari trg	71	53	40	164	283	1,12	13,6
Skupne dejavnosti	21	52	7	80	87	0,21	7,3
SKUPAJ	682	1005	216	1903	125	0,97	12,7

Število izgubljenih delovnih dni je najbolj poraslo v Tovarni pohišva Stari trg in v Tovarni pohišva Cerknica. V Tovarni pohišva Stari trg je to število toliko večje zaradi večjega števila poškodb, v Tovarni pohišva Cerknica pa sta tolikšno povečanje povzročili predvsem dve poškodbi, ki sta skupno zahtevali kar 385 dni odsotnosti z dela. Ena od teh se je dogodila še prejšnje leto, ko je starejši delavec padel na cesti ob skladišču gotovih izdelkov in si poškodoval glavo, druga pa je bila že omenjena poškodba na žagi za razrez ivernih plošč, ki je zahtevala daljšo odsotnost z dela zaradi potrebe po plastični operaciji.

Delavci, ki delajo na zdravju škodljivih delovnih mestih, so bili na posebnih zdravniških pregledih. Tako je bilo pregledanih 236 delavcev. Zaradi znakov poklicne bolezni je bilo treba razporediti na ustrežnejša delovna mesta 14 delavcev.

V. Znidaršič

»AVTOTRGOVINA« TUDI PRI NAS

Večkrat smo že pisali o slabi oskrbi v naši občini, posebej, kar zadeva specializirane trgovine. Vsaj delček nejevolje naših občanov bo manjši, saj je bila nedavno odprta nova »Avtotrogovina« na Račku, nasproti železniške postaje.

Trgovino je odprl NANOS — TOZD Avtomaterial Koper. V njej so na voljo rezervni deli, avtomobilske gume, prevleke za sedeže, svetlobna oprema, skratka vse, kar rabijo lastniki motornih vozil. Trgovina je ob ponedeljkih odprta od 12. do 17. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure, v ostalih dneh pa od 8. do 16. ure.

Vsekakor lepa pridobitev za našo občino!

Na podlagi 58. člena ustave SR Slovenije in 12. člena zakona o zdravstvenem varstvu (Uradni list SRS, št. 38/1973) delovni ljudje in občani skupaj z delavci organizacij, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, sklenemo

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

o ustanovitvi samoupravne interesne zdravstvene skupnosti kot občinske zdravstvene skupnosti za območje občine Cerknica

I. Temeljna načela

1. člen

Delovni ljudje in občani neposredno in prek svojih temeljnih in drugih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti ter drugih organizacij, skupnosti in društev kot uporabniki zdravstvenega varstva (v nadaljnjem besedilu: uporabniki) ter delavci v zdravstvenih organizacijah in v drugih za opravljanje zdravstvene dejavnosti pooblaščenih organizacijah in društvih kot izvajalci zdravstvenega varstva (v nadaljnjem besedilu: izvajalci) se združujemo v občinsko zdravstveno skupnost, da si v njej z uresničevanjem svobodne menjave dela ter z združevanjem dela in sredstev po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotovimo neposredno zdravstveno varstvo in ob pogojih po zakonu še druge oblike socialne varnosti.

Občinska zdravstvena skupnost je pravna oseba. Ime skupnosti se glasi: »**Občinska zdravstvena skupnost**«; njen sedež je: **Krajevna pisarna skupnosti zdravstvenega zavarovanja in varstva Cerknica**.

Skupnost ima svoj pečat okrogle oblike z naslednjo vsebino: v krogu napis »Občinska zdravstvena skupnost«, v sredini pa napis »Cerknica«.

2. člen

Z ustanovitvijo občinske zdravstvene skupnosti se uporabniki in izvajalci zaradi uresničevanja skupnih interesov in nalog, za zagotovitev enakih pravic in obveznosti iz enotnosti sistema zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja ter za zagotovitev rizične sposobnosti in svobodne menjave dela na širšem območju hkrati zavezujejo v skladu z zakonom o zdravstvenem varstvu na podlagi ustreznih samoupravnih sporazumov k združitvi naše občinske zdravstvene skupnosti z drugimi občinskimi zdravstvenimi skupnostmi v regionalno zdravstveno skupnost in v zdravstveno skupnost Slovenije.

3. člen

Občinska zdravstvena skupnost, ki jo ustanavljamo, se skladno s tem samoupravnim sporazumom povezuje z drugimi občinskimi zdravstvenimi skupnostmi na širšem gravitacijskem oziroma gospodarsko zaokroženem območju zavoljo uresničevanja in usklajevanja skupnih ali stičnih interesov ob oblikovanju ustreznih skupnih interesnih organov. Za to so odločilni pogoji in način, kot zahtevajo oblike siceršnjega medobčinskega sodelovanja in se natančneje opredelijo v statutu ali drugem splošnem aktu občinskih zdravstvenih skupnosti, ki se tako povezujejo.

4. člen

Za kar najbolj neposredno uresničevanje samoupravnih pravic in interesov v okviru ožjih samoupravnih organizacij in skupnosti imamo delovni ljudje in občani v tej občinski zdravstveni skupnosti pravico, da se po teritorialnem in funkcionalnem principu organiziramo v enote, če je tako zagotovljeno uspešnejše uveljavljanje zdravstvenega varstva ter najbolj ustreza razvitosti zdravstvene dejavnosti v zadevnem delovnem okolju oziroma na takem območju. V taki enoti uresničujemo določene samoupravne pravice in interese v okvirih po tem samoupravnem sporazumu ob pogojih po statutu te občinske zdravstvene skupnosti in na način po samoupravnem sporazumu o združevanju in statutu zadevne organizacije združenega dela oziroma statutu samoupravne organizacije ali krajevne skupnosti skladno z nalogami in načinom dela, ki jih opredelita samoupravni akt o organiziranju enote in statut občinske zdravstvene skupnosti.

5. člen

Delovni ljudje in občani, združeni v tej občinski zdravstveni skupnosti, na podlagi enakopravnega odločanja in svobodne menjave dela, zlasti:

— spremljamo v okviru regionalnega programa zdravstvenega varstva opredeljeni program zdravstvenega varstva za območje občine in v skladu s programom določamo pravice in obveznosti iz zdravstvenega varstva ter dajemo predloge za programe zdravstvenega varstva za regijo in SR Slovenijo;

— združujemo sredstva za uresničevanje pravic iz zdravstvenega varstva in za njegov razvoj;

— skrbimo za neposredno uveljavljanje in uresničevanje pravic iz zdravstvenega varstva;

— določamo politiko razvoja zdravstvenega varstva;

— skrbimo za vzgojo in izobraževanje zdravstvenih delavcev;

— sprejemamo program zdravstvenega varstva;

— obravnavamo programe in dejavnosti zdravstvenih organizacij ter sprejemamo oziroma predlagamo potrebne ukrepe;

— spremljamo in obravnavamo dejavnosti osnovnega zdravstvenega varstva in preskrbo z zdravili v občini;

— sklepamo samoupravne sporazume in družbene dogovore;

— na način po statutu občine sodelujemo s pristojnimi zbori občinske skupščine o splošni politiki na področju zdravstvenega varstva, o politiki razvoja in pospeševanja zdravstvenih dejavnosti ter o zadevnih načrtih in programih, o sistemu zdravstvenih dejavnosti, o minimalnih standardih za opravljanje posameznih oblik zdravstvenega varstva ter o drugih vprašanih s področja zdravstvenega varstva, ki se na podlagi ustave in zakona urejajo z odloki in drugimi splošnimi akti občinske skupščine;

— obravnavamo problematiko iz pristojnosti regionalne zdravstvene skupnosti ter ji posredujemo svoja stališča in predloge;

— sodelujemo z zdravstvenimi skupnostmi na mestnem in drugih območjih zaradi obravnavanja zadev, enotnih za tako območje, kot tudi z drugimi družbeno političnimi in samoupravnimi skupnostmi;

— uresničujemo druge skupne interese na področju zdravstva.

Skupščina občinske zdravstvene skupnosti sprejema v soglasju s skupščino občine odločitve, ki so bistvenega pomena za uresničevanje pravic in obveznosti delovnih ljudi in občanov, združenih v tej zdravstveni skupnosti, in so določene z zakonom o zdravstvenem varstvu ali z drugim zakonom oziroma z odlokom občinske skupščine. Pred odločitvijo o soglasju delegati pristojnih zborov občinske skupščine in delegati skupščine občinske zdravstvene skupnosti po potrebi razpravljajo in usklajujejo stališča.

Usklajevanje razvojne politike in programov zdravstvenega varstva s cilji ekonomskega in družbenega razvoja občine oziroma republike, določenim v družbenih planih občine oziroma republike, se zagotavlja z družbenim dogovarjanjem.

Predlog programa zdravstvenega varstva za območje občine pripravi občinska zdravstvena skupnost v okviru regionalnega programa. Program zdravstvenega varstva je sprejet, ko ga sprejme skupščina občinske zdravstvene skupnosti enakopravno s pristojnima zboroma občinske skupščine.

6. člen

Delovni ljudje in občani, združeni v občinskih zdravstvenih skupnostih na širšem območju, potem ko se povežemo med seboj skladno z medobčinskim povezovanjem, sodelujemo v zadevnih okvirih in skupnih organih zlasti v obravnavanju in usklajevanju politike na področju zdravstvenega varstva in razvoja zdravstvenih dejavnosti. Pri tem spremljamo in spodbujamo še delo organizacij, ki opravljajo zdravstveno dejavnost na zadevnem območju, ter opredelujemo in ocenjujemo predloge za uspešnejše poslovanje.

7. člen

Delovni ljudje in občani, združeni v enoti te občinske zdravstvene skupnosti, če jo ustanovimo:

- sodelujemo pri oblikovanju občinskega programa zdravstvenega varstva;

- v okviru občinske zdravstvene skupnosti uveljavljamo posebne potrebe po zdravstvenem varstvu;

- skrbimo za uresničevanje zdravstvenega varstva, zlasti preventivnega zdravstvenega varstva, ki obsega izvajanje ukrepov, če se odvrčajo in preprečujejo nesreče pri delu in obolenja za po-
klicno boleznijo;

- obravnavamo delo in problematiko zdravstvenih organizacij, katerih delovni ljudje in občani uveljavljajo svoje pravice zdravstvenega varstva, ter predlagamo ustrezne ukrepe občinski zdravstveni skupnosti.

Naloge, kot so opredeljene v prvem odstavku tega člena, se ustrezno prilagodijo področju, za katerega je enota ustanovljena.

8. člen

Pravice, obveznosti in odgovornosti v medsebojnih razmerjih znotraj te občinske zdravstvene skupnosti, kot tudi v oblikah nje-
nega združevanja ali povezovanja in sodelovanja, urejamo s samoupravnimi sporazumi, s statutom in drugimi samoupravnimi akti. Delovni ljudje v društvih se lahko združijo v okvirih te občinske zdravstvene skupnosti, če podpišejo samoupravni sporazum o njeni ustanovitvi.

Nadaljnje samoupravne sporazume ter statut in druge samoupravne akte te občinske zdravstvene skupnosti bomo dosledno usklajevali s samoupravnim sporazumom o njeni ustanovitvi.

9. člen

Delovni ljudje in občani v svojih temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v delovnih skupnostih in krajevnih skupnostih oziroma drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ali društvih neposredno na način po zakonu o oblikovanju in volitvah delegacij ter delegiranju delegatov v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti ter po načelih, ki jih natančneje opredeli statut občinske zdravstvene skupnosti, oziroma na svojih zborih:

- volimo in odpokličemo člane delegacij v skupščino občinske zdravstvene skupnosti;

- odločamo o sklenitvi samoupravnih sporazumov glede obsega pravic do zdravstvenega varstva in drugih oblik socialne varnosti ter s tem tudi o združevanju sredstev in deležu sredstev za zdravstveno varstvo in druge oblike socialne varnosti v skupni porabi;

- obravnavamo predloge za program zdravstvenega varstva v občini, regiji in republiki;

- obravnavamo poročila o izvajanju sprejetega programa zdravstvenega varstva ter o delu oziroma stanju in problemih občinske zdravstvene skupnosti.

10. člen

Delovni ljudje in občani kot uporabniki in izvajalci zdravstvenega varstva uresničujemo svoje pravice do samoupravnega odločanja v tej občinski zdravstveni skupnosti prek svojih delegacij in delegatov, ki jih volimo in odpokličemo oziroma delegiramo po načelih delegatskega sistema in so nam odgovorni.

Člani delegacij in delegati uporabnikov in izvajalcev so med seboj enakopravni.

11. člen

Delegacije za delegiranje delegatov v skupščino te občinske zdravstvene skupnosti se oblikujejo na način po zakonu o oblikovanju in volitvah delegacij ter delegiranju delegatov v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, ki enakopravno odločajo s pristojnimi zbori skupščin družbenopolitičnih skupnosti. Sestava delegacije in število njenih članov se določita s statutom ali drugim splošnim aktom organizacije oziroma skupnosti, ki oblikuje delegacijo in voli njene člane.

Število delegatskih mest v skupščini te občinske zdravstvene skupnosti določamo uporabniki in izvajalci zdravstvenega varstva s samoupravnim sporazumom o njeni ustanovitvi. V statutu te občinske zdravstvene skupnosti pa opredelimo število delegatov, ki jih v njeno skupščino delegirajo posamezne delegacije oziroma konference delegacij.

12. člen

Delegacije, ki ne dobijo nobenega delegatskega mesta, se združujejo v konference delegacij zaradi delegiranja skupnih delegatov v skupščino te občinske zdravstvene skupnosti.

Če delovni ljudje in občani ustanovimo v tej občinski zdravstveni skupnosti enote za področje organizacij združenega dela oziroma drugih samoupravnih organizacij ali za območja krajevnih skupnosti, določimo merila za delegiranje delegatov v organe enote iz delegacij za to občinsko zdravstveno skupnost v statutu te občinske zdravstvene skupnosti oziroma s samoupravnim aktom o organizaciji enote.

13. člen

Delegacije oziroma konference delegacij delegirajo na zasedanje skupščine te občinske zdravstvene skupnosti oziroma sejo ustreznega zbora izmed sebe delegata ali določeno število delegatov glede na vprašanja, ki jih bo skupščina obravnavala. V medsebojnih razmerjih znotraj te občinske zdravstvene skupnosti se šteje za delegata član delegacije oziroma delegat konference delegacij, ki je že bil delegiran, dokler delegacija ali konferenca delegacij ne pošlje drugega delegata.

Delegacija, katere član je izvoljen za stalno funkcijo v organe te občinske zdravstvene skupnosti, ima pravico pošiljati na zasedanja skupščine oziroma seje zbora drugega delegata. Vendar delegat, ki je izvoljen za stalno funkcijo, v tem primeru nima pravice glasovati v skupščini te skupnosti.

14. člen

Delovni ljudje in občani, združeni v tej občinski zdravstveni skupnosti, uredimo s statutom skupnosti v skladu s samoupravnim sporazumom o njeni ustanovitvi ter o vrsti in obsegu pravic do zdravstvenega varstva oziroma s pogoji po zakonu glede drugih oblik socialne varnosti zlasti:

- pogoje in način oblikovanja, združevanja in razdruževanja ali povezovanja in sodelovanja občinske zdravstvene skupnosti in njenih enot;

- načela volitev in odpoklica ter razrešitve delegatov skupščine skupnosti;

- organizacijo občinske zdravstvene skupnosti, njene organe ter njihove naloge, pristojnosti in odgovornosti;
- organizacijo, naloge in pristojnost samoupravne kontrole;
- pogoje za pridobitev in prenehanje lastnosti upravičenca do zdravstvenega varstva;
- natančnejše pogoje za pravice iz zdravstvenega varstva in v zvezi z zdravstvenim varstvom, kot tudi njihov obseg;
- način in postopek za uveljavljanje pravic do zdravstvenega varstva in v zvezi z zdravstvenim varstvom;
- organizacijo in način obveščanja članov te občinske zdravstvene skupnosti o njenem delu in delu strokovne službe, kot tudi način zagotovitve siceršnje javnosti dela skupnosti;
- način opravljanja strokovnih nalog skupnosti ter zadevne obveznosti strokovne službe;
- druge določbe o uveljavljanju pravic in obveznosti občinske zdravstvene skupnosti in njenih članov ter o zadevnih pooblastilih.

II. Organi občinske zdravstvene skupnosti

15. člen

Občinsko zdravstveno skupnost upravlja skupščina skupnosti. Skupščina ima dva zbora: zbor uporabnikov in zbor izvajalcev.

V skupščini te občinske zdravstvene skupnosti je 23 delegatskih mest uporabnikov ter 11 delegatskih mest izvajalcev.

16. člen

Delegacija za skupščino občinske zdravstvene skupnosti oblikujejo:

1. uporabniki zdravstvenega varstva

a. delovni ljudje v temeljnih in drugih organizacijah združene dela ter delovnih skupnostih z območja občine,

b. delovni ljudje in občani v krajevnih oziroma drugih samoupravnih in poklicnih skupnostih ter društvih z območja občine: delovni ljudje, ki z osebnim delom in delovnimi sredstvi, ki so lastnina občanov, opravljajo kmetijsko, obrtno in podobno dejavnost oziroma z zakonom določeno drugo gospodarsko in negospodarsko dejavnost, skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, kot tudi delovni ljudje, ki samostojno

opravljajo umetniško, kulturno, odvetniško ali drugačno poklicno dejavnost, upokojenci in drugi občani;

2. izvajalci zdravstvenega varstva

a. delavci v organizacijah združenega dela zdravstvene dejavnosti in v drugih za opravljanje zdravstvene dejavnosti pooblaščenih organizacijah in društvih, ki opravljajo zdravstveno dejavnost na območju občine,

b. delavci v organizacijah, ki opravljajo zdravstveno dejavnost za širše območje v okvirih regionalne zdravstvene skupnosti ter tako izvajajo zdravstveno varstvo tudi za uporabnike z območja občine.

17. člen

Zbor uporabnikov in zbor izvajalcev se konstituirata na prvi seji po ustanovitvi oziroma po vsakokratnem izteku mandatne dobe delegacij za delegiranje delegatov. Vsak zbor izvoli izmed sebe predsednika zbora in njegovega namestnika.

Zbora uporabnikov in izvajalcev enakopravno izvolita predsednika skupščine občinske zdravstvene skupnosti iz vrst delegatov. Če je predsednik skupščine zadržan, ga nadomešča eden izmed predsednikov zborov po vrstnem redu, ki ga določijo delegati ob konstituiranju. Če vrstni red ni opredeljen, se nadomestovanje opravi izmenoma.

Predsednik skupščine ter predsednika zborov in njuna namestnika se volijo za štiri leta. Nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljen za isto dolžnost.

18. člen

Skupščina občinske zdravstvene skupnosti odloča na sejah obeh zborov. O vprašanjih, ki so bistvenega pomena za skupnost in so tako opredeljena s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi skupnosti, mora biti odločitev sprejeta v obeh zborih v enakem besedilu.

Če odločitev o vprašanju iz prvega odstavka tega člena ni sprejeta v enakem besedilu v obeh zborih skupščine, se izvede usklajevalni postopek med zboroma. Če tudi v usklajevalnem postopku med zboroma ni doseženo soglasje, lahko občinska skupščina začasno uredi tako vprašanje. Začasna ureditev velja, dokler se ne doseže soglasje med zboroma, vendar največ eno leto.

Za odločitev zbora je vselej potrebno, da glasuje za sprejetje večina delegatov, ki ga sestavljajo. Za sklepčnost seje slehernega zbora je potrebna navzočnost več kot polovice delegatov, ki ga sestavljajo.

19. člen

Če ta občinska zdravstvena skupnost ne odloči o vprašanju, od katerega je bistveno odvisno njeno delo, in bi zaradi tega nastala občutna škoda, lahko občinska skupščina na predlog njenega izvršnega sveta začasno uredi tako vprašanje s svojo odločitvijo.

20. člen

S statutom skupnosti oziroma s poslovníkom skupščine se v skladu s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi te občinske zdravstvene skupnosti določi, o katerih zadevah odloča posamezni zbor delegatov samostojno.

Vsak zbor o zadevah iz lastne pristojnosti lahko organizira javno razpravo svojih delegatov v organizacijah oziroma delegacijah ali konferencah delegacij, ki so jih delegirale.

21. člen

Zbora uporabnikov in izvajalcev odločata enakopravno predvsem o:

1. sprejetju statuta in drugih samoupravnih splošnih aktov skupnosti,
2. programu zdravstvenega varstva v občini,
3. oblikovanju finančnega načrta, sprejetju zaključnega računa skupnosti in o letnem poročilu,
4. samoupravnih sporazumih glede programiranja zdravstvenega varstva in združevanja sredstev ter drugih razmerij,
5. opredelitvi elementov za vrednotenje zdravstvenih storitev v svobodni menjavi dela,
6. razmerjih s področja svobodne menjave dela v izvajanju zdravstvenega varstva,
7. sprejetju splošnih in posamičnih aktov glede razširjene reprodukcije v okvirih skupnosti,
8. izvolitvi in odpoklicu ali razrešitvi organov občinske zdravstvene skupnosti ter imenovanju in odpoklicu ali razrešitvi delegatov te skupnosti v zvezi z njenim združevanjem ali povezovanjem,
9. načinu in vsebini sodelovanja in soddločanja z drugimi skupnostmi, organi in organizacijami o stvareh, ki so skupnega pomena.

22. člen

Zbor uporabnikov samostojno na podlagi in v okvirih splošnih aktov skupnosti ter skupnih odločitev obeh zborov:

— odloča o pravicah v izvajanju oblik socialne varnosti, zagotovljenih z zdravstvenim zavarovanjem,

— odloča o upravljanju in uporabi združenih sredstev za uresničevanje pravic, ki izhajajo iz neposrednega zdravstvenega varstva, oziroma pomenijo uresničevanje oblike socialne varnosti,

— razpravlja in odloča o predlogih in pripombah enot in organov ter opravlja še druge posle, ki so mu s statutom te občinske zdravstvene skupnosti dani v pristojnost.

23. člen

Zbor izvajalcev samostojno na podlagi in v okvirih splošnih aktov skupnosti ter skupnih odločitev obeh zborov:

— odloča o organizaciji neposrednega zdravstvenega varstva,

— obravnava razvoj teritorialne razporejenosti zdravstvenih organizacij oziroma zdravstvenih zmogljivosti,

— razpravlja in odloča o predlogih in pripombah enot in organov skupnosti s področja neposrednega zdravstvenega varstva,

— obravnava probleme vzgoje in izobraževanja zdravstvenih delavcev,

— opravlja še druge posle, ki so mu s statutom skupnosti dani v pristojnost.

24. člen

Samoupravni delavski nadzor z gledišča uresničevanja in varstva samoupravnih pravic ter nad izvajanjem v skupnosti sprejete politike, nad uveljavljanjem pravic in obveznosti delovnih ljudi in občanov, združenih v tej občinski zdravstveni skupnosti, nad trošenjem sredstev ter nad delom organov upravljanja in strokovne službe uveljavljamo uporabniki in izvajalci prek odbora samoupravne kontrole. V ta odbor delegirajo delegacije oziroma konference delegacij uporabnikov in izvajalcev svoje delegate za dve leti, pri čemer nihče ne more biti delegiran več kot dvakrat zapovrstjo.

Odbor samoupravne kontrole šteje 9 delegatskih mest. V statutu te občinske zdravstvene skupnosti opredelimo število delegatov, ki jih v odbor samoupravne kontrole delegirajo posamezne delegacije oziroma konference delegacij, kot tudi konstituiranje, način dela, pravice, dolžnosti in odgovornost.

V odbor samoupravne kontrole ne morejo biti delegirani člani delegacij, ki že imajo dolžnosti oziroma funkcije v tej občinski zdravstveni skupnosti ali v njenem imenu.

25. člen

Skupščina skupnosti poveri določene izvršilne funkcije izvršilnemu odboru, za katerega sama izvoli predsednika in člane.

Člane izvoli v enakem številu izmed delegatov uporabnikov in izvajalcev; predsednik je vselej iz vrst uporabnikov.

Mandat za izvršilni odbor traja dve leti; nihče ne more biti izvoljen v izvršilni odbor več kot dvakrat zaporedoma.

Izvršilni odbor ima predsednika in 6 članov. Člani izvršilnega odbora sami izvolijo izmed sebe namestnika predsednika.

Izvršilni odbor opravlja zlasti te naloge:

- skrbi z odločitvami in ukrepi za pravočasno in pravilno izvajanje in izvrševanje sklepov skupščine skupnosti oziroma njenih zborov;

- z odločitvami in ukrepi skrbi za pravilno uveljavljanje pravic iz zdravstvenega varstva oziroma oblike socialne varnosti;

- predlaga skupščini skupnosti program zdravstvenega varstva, finančni načrt in zaključni račun ter druge splošne in posamične akte skupnosti;

- obravnava samoupravne sporazume o programiranju in financiranju zdravstvenega varstva ter druge samoupravne sporazume in jih predlaga skupščini v obravnavo in sprejem v okvirih načina odločanja njenih zborov;

- daje pobude za sklicevanje skupščine oziroma zborov glede na njihovo pristojnost in način odločanja.

26. člen

Skupščina skupnosti izvoli iz vrst delegatov uporabnikov in izvajalcev odbor za reševanje prošenj oziroma ugovorov in pritožb iz zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja oziroma glede na oblike socialne varnosti. Dolžnost v odboru traja praviloma toliko časa, kolikor traja članstvo delegata v delegaciji, za katero je bil izvoljen. Sestava in delo odbora se uredita s statutom skupnosti.

Za obravnavo oziroma opredeljevanje in razreševanje strokovne problematike in pomembnejših zadev strokovne narave skupščina skupnosti lahko ustanovi strokovni svet kot posvetovalni organ občinske zdravstvene skupnosti. Za člane strokovnega sveta imenuje skupščina s sklepom obeh zborov ustrezno število strokovnjakov s področja zdravstvenih dejavnosti ter organizacije in izvajanja zdravstvenega varstva oziroma zagotavljanja socialne varnosti. Članstvo ni vezano na funkcijo delegata.

27. člen

Za posamezna vprašanja s svojega področja lahko skupščina skupnosti izvoli stalne ali občasne komisije oziroma ustrezna strokovna telesa. Stalne komisije so vselej sestavljene iz vrst delega-

tov uporabnikov in izvajalcev, medtem ko sodelovanje v občasni komisiji ali v strokovnem delovnem telesu ni vezano na funkcijo delegata in prav tako ne na obojestransko sestavo.

Skupščina skupnosti po potrebi imenuje delegate v skupne komisije v okvirih regionalne zdravstvene skupnosti, kakor ustreza širšim nalogam oziroma združevanju sredstev, zlasti s področja razširitve zmogljivosti v zdravstvu oziroma razširjene reprodukcije.

28. člen

S samoupravnim sporazumom o ustanovitvi regionalne zdravstvene skupnosti se določijo naloge, ki jih njena strokovna služba opravlja za to občinsko zdravstveno skupnost.

Način opravljanja strokovnih nalog in zadevne obveznosti strokovne službe regionalne zdravstvene skupnosti se natančneje opredelijo v statutu občinske zdravstvene skupnosti.

III. Medsebojna razmerja uporabnikov in izvajalcev

29. člen

Svobodna menjava dela med uporabniki in izvajalci v okvirih občinske zdravstvene skupnosti se manifestira zlasti kot:

- enakopravno odločanje pri oblikovanju in sprejemanju programa zdravstvenega varstva in zdravstvene dejavnosti, pri določanju politike razvoja in pospeševanja zdravstvenih dejavnosti ter usmerjanju in namenski porabi združenih sredstev za izvajanje programa zdravstvenega varstva,

- skupno zbiranje potrebnih sredstev za razširjeno reprodukcijo v zdravstveni dejavnosti ter odločanje o združevanju in skupnih vlaganjih na območju občine, regije in republike,

- samoupravno sporazumevanje pri reševanju še drugih vprašanj, ki so v skupnem interesu in pomembna za uresničevanje skupnih programskih nalog na območju občine, regije in republike.

30. člen

Na podlagi izhodišč iz prejšnjega člena občinska zdravstvena skupnost neposredno in združena z drugimi občinskimi zdravstvenimi skupnostmi v regionalni zdravstveni skupnosti in v zdravstveni skupnosti Slovenije zagotavlja delovnim ljudem in občanom v mejah svojih pravic in dolžnosti ter v skladu z zakonom: enakopraven položaj pri uveljavljanju zdravstvenega varstva in ures-

ničevanju drugih oblik socialne varnosti iz zdravstvenega zavarovanja; skladen razvoj teritorialne razporejenosti zdravstvenih organizacij; ugodne možnosti za organiziranje in uspešno funkcioniranje zdravstvene dejavnosti na svojem območju ter nadzorstvo glede strokovnosti dela organizacij združenega dela zdravstvene dejavnosti in zdravstvenih delavcev.

Skupnost zagotavlja uporabnikom zdravstvenega varstva samostojno odločanje o zbiranju in višini sredstev, potrebnih za uresničevanje programa zdravstvenega varstva oziroma za uveljavljanje zdravstvenega varstva in socialne varnosti. Izvajalcem zdravstvenega varstva pa zagotavlja enak družbenoekonomski položaj, kot ga imajo delavci v drugih organizacijah združenega dela.

31. člen

Delovni ljudje in občani v tej občinski zdravstveni skupnosti uresničujemo načela svobodne menjave dela med uporabniki in izvajalci s samoupravnimi sporazumi ali pogodbami o izvajanju menjave dela.

Osnove in merila za ugotavljanje količine, kakovosti in uspešnosti opravljenega dela se določijo enotno s sklepom skupščine zdravstvene skupnosti Slovenije v soglasju s skupščino Socialistične republike Slovenije.

IV. Združevanje in uporaba sredstev

32. člen

Sredstva za neposredno zdravstveno varstvo in druge pravice iz zdravstvenega zavarovanja, s katerimi si zagotavljamo socialno varnost v primeru bolezni, poškodbe, poroda ali smrti, bomo uporabniki v okvirih te občinske zdravstvene skupnosti sporazumno združevali po načelih vzajemnosti in solidarnosti.

Združevanje sredstev bomo uporabniki in izvajalci usklajevali na podlagi samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov s programi zdravstvenega varstva ter z vrsto in z obsegom pravic do neposrednega zdravstvenega varstva ter siceršnjimi oblikami socialne varnosti ob enakosti pravic in obveznosti iz zdravstvenega varstva za območje regije.

33. člen

Združena sredstva bomo uporabniki in izvajalci skladno z družbenim planom, resolucijo o družbenoekonomski politiki in družbenim dogovorom o skupni porabi, ob upoštevanju načela vzajem-

nosti in solidarnosti z gledišča uresničevanja enotnosti sistema zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja ter pospeševanja izenačevanja pogojev za zagotovitev pravic iz zdravstvenega varstva, namensko razporejali in uporabljali za:

- pokrivanje stroškov zdravstvenega varstva in drugih pravic iz zdravstvenega zavarovanja,
- razširjeno reprodukcijo v zdravstveni dejavnosti,
- strokovno izobraževanje in usposabljanje kadrov,
- znanstveno raziskovalno dejavnost na področju zdravstvenega varstva,
- rezervo in
- kritje stroškov za opravljanje drugih nalog te občinske zdravstvene skupnosti.

34. člen

V svobodni menjavi dela in vrednotenju opravljenega dela bomo uporabniki in izvajalci oblikovali vrednost zdravstvenih storitev po enotno določenih osnovah in merilih zlasti z upoštevanjem:

- cene materiala,
- osnovne reprodukcije (amortizacija),
- osebnih dohodkov in skladov po samoupravnih sporazumih,
- pogodbenih ter zakonsko in samoupravno opredeljenih obveznosti v dejanski višini.

O sredstvih za razširitev zdravstvene dejavnosti se uporabniki in izvajalci posebej dogovorimo na podlagi kratkoročnih, srednjeročnih in dolgoročnih programov razvoja skladno s sredstvi, namenjenimi za razvoj zdravstvenega varstva.

35. člen

Sredstva za zagotovitev zdravstvenega varstva in drugih pravic iz zdravstvenega zavarovanja združujemo v okvirih te občinske zdravstvene skupnosti v postopku, kot ga zakon določa: s prispevki iz osebnega dohodka zavarovancev; s prispevki iz dohodka organizacij združenega dela in delovnih skupnosti ter zasebnih delodajalcev; s prispevki skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja; s prispevki skupnosti za zaposlovanje; s prispevki organov in organizacij za uživalce stalnih priznavalnin ter družbenih prežिवnin; s prispevki zavarovancev, ki so sklenili v tujini delovno razmerje oziroma se v tujini strokovno izpopolnjujejo, ali pa uživajo pravice od tujega nosilca pokojninskega ali invalidskega zavarovanja, če jim ni zagotovljeno zdravstveno varstvo na stroške tu-

jega nosilca zavarovanja, ter izseljencev-povratnikov; s povračili po ratificiranih mednarodnih sporazumih; s prispevki uporabnikov k stroškom neposrednega zdravstvenega varstva: z namensko prispevanimi sredstvi družbenopolitičnih skupnosti in z drugimi dohodki.

Delovni ljudje in občani v občinski zdravstveni skupnosti enakopravno s pristojnimi zbori občinske skupščine določimo stopnjo prispevka za zagotovitev sredstev za temeljne naloge zdravstvenega varstva. S samoupravnim sporazumom in s pogodbami pa se delovni ljudje lahko dogovorimo za dodatne prispevke iz dela osebnih dohodkov za financiranje posameznih nalog na družbeno opredeljenimi in dogovorjenimi okviri.

36. člen

Občinska zdravstvena skupnost zagotavlja vsaj tiste pravice do zdravstvenega varstva, ki so določene z ratificiranimi mednarodnimi sporazumi ter kot najmanjši obvezni obseg zdravstvenega varstva z zakonom o zdravstvenem varstvu in z drugimi zakoni oziroma družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi.

Zagotovitev po prejšnjem odstavku tega člena se nanaša tudi na obseg zadevnih pravic, če in kolikor ni opredeljen večji obseg z ustreznim samoupravnim sporazumom v skladu z zakonom.

V. Javnost dela

37. člen

Delo te občinske zdravstvene skupnosti in njenih organov je javno. Skupščina skupnosti in njeni izvršilni organi so dolžni obveščati delovne ljudi in občane, združene v zdravstveni skupnosti, kot tudi skupščino občine in družbenopolitične dejavnike na območju občine o uresničevanju programa zdravstvenega varstva in o uporabi združenih sredstev ter o zagotovitvi neposrednega zdravstvenega varstva in drugih oblik socialne varnosti z ozirom na sredstva po samoupravnem sporazumu.

Poti in oblike obveščanja so: zbori delovnih ljudi in občanov, posebna poročila, objave v občinskih glasilih in druga sredstva javnega obveščanja.

Splošni samoupravni akti skupnosti se objavljajo v občinskem glasilu. Če pa se tičejo tudi drugih zdravstvenih skupnosti, je potrebna objava v Uradnem listu SR Sloveniji.

VI. Prehodne in končne določbe

38. člen

Statut te občinske zdravstvene skupnosti in drugi splošni akti, ki so bistvenega pomena za njeno poslovanje, morajo biti sprejeti v šestih mesecih po uveljavitvi tega samoupravnega sporazuma, oziroma najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi zakona o zdravstvenem varstvu.

Do sprejema statuta in drugih splošnih aktov se začasno uporabljajo statutarne določbe in splošni aktičasne skupnosti zdravstvenega zavarovanja in varstva Ljubljana v skladu z določbami tega samoupravnega sporazuma ter s statutarnimi in drugimi začasnimi sklepi, ki so potrebni za izvedbo ustanovitve in konstituiranje te občinske zdravstvene skupnosti.

39. člen

Ta samoupravni sporazum je sklenjen, ko ga sprejmejo člani občinske zdravstvene skupnosti v več kot polovici njihovih temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti ter podpišejo njihovi pooblaščenici organi.

Samoupravni sporazum začne veljati, ko ga potrdi občinska skupščina.

Sklenitev samoupravnega sporazuma in njegovo uveljavitev objavi iniciativni odbor pri občinski skupščini, ki je pripravil ustanovitev te občinske zdravstvene skupnosti.

Predsednik skupščine
Danimir Mazi l. r.

Stevilka: 022-8/1975

Cerknica, dne 24. 12. 1974

NAŠI LJUDJE

»Seveda se spominjam, zakaj je leto 1959 pomembno za razvoj naše temeljne organizacije,« je dejala **Marija Turk**, delavka iz I. strojne. »Kako bi mogla pozabiti to leto, saj sem prišla delat 3. avgusta 1959. Stara sem bila sedemnajst let. Na delo sem prišla v ponedeljek, v soboto pa je tovarna pogorela skoraj do tal. Spominjam se sestanka kolektiva po požaru. Sešli smo se pred tovarno oziroma pred pogoriščem. Delavci so s solzami v očeh zrlji v takratnega glavnega direktorja, tovariša Jožeta Lesarja, željni vzpodbudnih besed, ki bi jim zopet vlile vero v prihodnost, v socialno varnost.

V zgornjih oddelkih tovarne, ki niso pogoreli, smo organizirali zasilno proizvodnjo. Začeli smo delati, seveda z bistveno manjšo kapaciteto in po prilagojenih postopkih. Tako smo se zagrizli v delo, da kupec iz Amerike kljub požaru ni občutil zastojev v dobavi.

Spominjam se, da sem bila razporejena na delo v krojilnico. Mislim, da sem bila razporejena na delovno mesto rogljičarke.

Tako se spominja razmer **Marija Turk**, ko je pred osemnajstimi leti kot sedemnajstletno dekle nastopila delo v tovarni.

Marija je doma iz Bezuljaka. V družini je bilo troje otrok, poleg

nje še brat in sestra. Preživljali so se z majhno kmetijo in s priložnostnim zaslužkom. Marija dela v istem oddelku vseh osemnajst let. Seveda je delala v tem času na različnih delovnih mestih, od rogljičarke, dvovaljne brusilke, rezkarja, debelinke pa do robilnika. Sodi v tisto generacijo delavk, ki so od požara naprej dale vse od sebe, da se je tovarna pohošča razvila in si ustvarila sloves doma in v svetu. Marija pravi, da je bilo leta 1959 zaposlenih na Brestu tisoč delavcev, v tovarni pa 450 delavcev. »Ko sem začela delati, smo izdelovali kosovno pohištvo, delali smo ruske mize, šivalne omarice, kavče in podobno.«

Kar zadeva odnose v tovarni, je zadovoljna kot vedno, čeprav se delavci včasih malce sporečejo med seboj, pa se ob delu takšni prepirčki kaj hitro izgledajo. Tudi na splošno je zadovoljna z odnosi v tovarni, saj so delavci deležni pravic, ki jim gredo iz delovnega razmerja.

Marija je ena izmed tistih delavcev, ki si nenehno prizadevajo, da bi bilo delo racionalno in ekonomično. Nedavno je predlagala tehnično izboljšavo, ki je bila sprejeta in vpeljana v proizvodnjo. Za predlog tehnične izboljšave je dobila tudi ustrezno denarno nagrado.

S stanovanjem v samskem domu, ki ima dve sobi, je sicer zadovoljna, pravi pa, da bi ji podjetje po osemnajstih letih dela lahko dodelilo kaj boljšega. Življenje v samskem domu je v zadnjem času postalo neprijetno, ker prihajajo novi stanovalci, ki pa niso preveč disciplinirani oziroma solidni stanovalci.

Po delovnem času Marija rada zahaja v kino, posluša radio in bere knjige.

Naj ji ob koncu čestitamo praznik žena, pa tudi vsem ženam v tovarni. Želimo, da bi še naprej dosegala vidne rezultate na delovnem mestu in da bi se še naprej srečno počutila v kolektivu.

J. KLANČAR

Boljši delovni pogoji

DELO NA SKLADIŠČU ŽAGANEGA LESA V TOVARNI LESNIH IZDELKOV STARI TRG

Za opravljanje potrebnih del na skladišču žaganega lesa so potrebni delavci z naslednjimi kvalifikacijskimi profili: merilci lesa, vozniki viličarjev, opravljati morajo čeljenje in paranje desk, sortirati les in razna druga dela. Vsa dela so na prostem ali pa v odprtih šupah, kar povzroča slabše delovne pogoje, ker so delavci izpostavljeni vsem vremenskim nevarnostim, čemur pa se zaradi velikega obsega skladiščnih prostorov, ki so potrebni za sušenje rezanega lesa na prostem, ni moč izogniti.

Do sedaj je bilo za izboljšanje delovnih pogojev že veliko storjenega. Ni več ročnega dviganja težkih bremen pri skladanju v kope in nakladanju na tovarnjake. To delo opravljajo viličarji. Za sprotno proizvodnjo pa je premalo viličarjev, še posebno, ker imamo planirano obratovanje žagalnice sedem mesecev v letu na tri izmene. Zgodi se tudi, da se eden od viličarjev pokvari. Tedaj nastopijo še veliko večje težave: na delovnih mestih nastane ozko grlo, delavci zaradi čakanja ne dosegajo norme in so zato tudi osebni dohodki manjši, kupi lesa izgubljajo na kakovosti. Tako ena sama večja okvara viličarja povzroči tudi zastoj v proizvodnji in vpliva tudi na izpolnjevanje plana.

Skladišče bi bilo nujno potrebno asfaltirati, s čimer bi odpravili večkratne okvare strojev, pa tudi delavci bi bili rešeni tradici-

onalnega marofškega blata. Izpolniti bi bilo potrebno tudi razsvetljavo in še nekatere stvari, da bi bilo delo lahko še boljše.

O vsem tem, pa kako so zadovoljni z osebnimi dohodki, sem povprašal nekatere skladiščne delavce.

Franc Mlakar je merilec žaganega lesa. Pravi, da so osebni dohodki sedaj izplačani po doseženih normah, ki so postavljene po VZD, da imajo delavci zaščitna sredstva — bunde, plašče, čevlje, delovne obleke in podobno, da pa še vedno delajo v težkih pogojih, kadar je dež, mraz ali sneg in da bi morali biti tudi zaradi takih pogojev bolj stimulirani. Osebni dohodek za njegovo delovno mesto se giblje od 3700 do 3800 dinarjev.

Viktor Plos je delavec na krožni žagi pri razrezu desk po dol-

žini. Tudi on pravi, da so se delovni pogoji z mehanizacijo na skladišču zelo izboljšali, da pa je njegovo delovno mesto izpostavljeno velikemu prepihu in prahu. Njegov osebni dohodek se giblje od 3500 do 3700 dinarjev mesečno.

Jože Turk je inštruktor na skladišču žaganega lesa. Meni, da je odprema še kar sprotna oziroma kontinuirana, predvsem za izvoz. Do zastoja pride včasih, kadar ni prostora v lukah. Na domačem trgu je povpraševanje po kvalitetnejšem lesu, je pa slabše plačano.

Zanimanje in skrb delavcev za še boljše pogoje in za odpravo vseh stvari, ki zavirajo še boljše delo, je opravičeno. Vsi skupaj pa želimo, da bi se stanje še naprej boljšalo.

M. Šepec

Nov pretvornik na Križni gori

IZGRADNJA PRETVORNIKA ZA DRUGI TELEVIZIJSKI PROGRAM NA KRIŽNI GORI

Naša občina je — kar zadeva sprejemanje televizijskih programov, ki jih oddajajo različni televizijski studiji — črna lisa. Nekateri prebivalci občine ne dobe niti ustrezne slike za prvi televizijski program, da ne govorimo o drugem programu ali programih ostalih studijev. Zato je nedvomno dobrodošla pobuda kra-

jevnih konferenc SZDL in krajevnih skupnosti s področja Loške in Cerkniške doline, da bi s skupno akcijo zgradili nov pretvornik na Križni gori.

Pretvornik naj bi stal 300.000 dinarjev, financirale pa naj bi ga vse tri krajevne skupnosti. Sredstva za izgradnjo pretvornika za drugi program naj bi krajevne skupnosti zbrale od občanov in sicer 100 din od vsakega lastnika televizijskega sprejemnika, preostali del pa krajevne skupnosti iz svojih lastnih sredstev. Računamo, da bodo vse tri krajevne skupnosti podpisale pogodbo o gradnji pretvornika za drugi program že v naslednjem mesecu in računamo, da bo pretvornik začel obratovati jeseni letos. RTV Ljubljana se je po dogovoru obvezala, da bo istočasno z gradnjo pretvornika za drugi program izboljšala tudi sedanji pretvornik za prvi program in sicer tako, da ga bo ojačala od 0,5 W na 20 W jakosti.

Ko bodo zgrajeni pretvorniki na Križni gori, bo mogoč kvaliteten sprejem slike v vseh treh krajevnih skupnostih za prvi in drugi televizijski program RTV Ljubljana.

L. Ule

„Siva lisa“ v obveščanju

MALO NOVIC IZ NAŠE OBČINE V SREDSTVIH JAVNEGA OBVEŠČANJA

Cerkniška občina ima svojevrstno in nekako »nesrečno« lego: na nobeno širše območje se neposredneje ne navezuje. To do neke mere ovira najrazličnejše oblike gospodarskih in drugih povezav, zelo očitno pa se kaže tudi v slabem obveščanju z našega območja. Lahko povsem upravičeno trdimo, da je naše območje zares »siva lisa« v sistemu obveščanja v slovenskem prostoru.

Kljub bolj ali manj (ne)organiziranemu dopisništvu in kljub temu, da smo v neposredni bližini slovenskega središča, se novice tudi o pomembnejših gospodarskih dosežkih in drugih pomembnih dogodkih v naši občini zelo redko pojavljajo v tisku, pa tudi na radiu in na televiziji. Takšne novice ne najdemo mesta tudi v pokrajinskih časnikih. Primorske novice in Dolenjski list sta že preveč odmaknjena, dokaj poredko pa smo prisotni tudi v Ljubljanskem dnevniku, ki pa je pri nas poleg Dela še najbolj razširjen.

Nedvomno je tudi to eden izmed vzrokov za dokaj žalostni podatek, da pride v naši občini na 18,8 prebivalcev en dnevnik (časopis), medtem ko je republiško povprečje na 9,6 prebivalcev en časopis.

Zaradi teh in drugih razlogov so bili navezani stiki s predstavniki Ljubljanskega dnevnika, za katerega je nekako najbolj logično, da bi informativno pokrival naše območje. Predstavnik Dnevnika so zainteresirani in že pripravljajo propagandni »ustni časopis« ob sodelovanju njihovega novinarja TOF-a, prek sindikalnih poverjenikov bi radi prodrli tudi med delavce v naših delovnih organizacijah, obljubljeni pa so tudi druge propagandne akcije (ena takšnih je že bil »zeleni telefon«).

Posebej pa velja poudariti, da bo dobil Dnevnik prijatelje med našimi občani predvsem tedaj, ko bodo v njem pogoste, zanimive in kvalitetne informacije z našega območja.

V nadaljevanju objavljamo predstavitev Dnevnika kot so nam jo posredovali iz njihovega uredništva.

B. Levec

PREDSTAVLJAMO DNEVNIK

Predstavljamo vam dva časopisa, ki ju izdaja časopisno podjetje Ljubljanski dnevnik že 25 let. Oba (Dnevnik in Nedeljski) pokrivata tudi področje Notranjske.

DNEVNIK je politično informativni list, ki v svojih številnih rubrikah kratko in jedrnat obvešča o vseh pomembnih dogodkih doma in po svetu. Ker ga tiskajo dopoldan, ga lahko ustvarijo ponoči in zjutraj. Tako je Dnevnik aktualen dlje kot drugi časopisi. Poleg tega sta v njem radijski in TV program za dva dni.

Še posebno je med bralci priljubljen zaradi svojega prijetnega (manjšega) formata.

Vsak dan izide nad 55.000 izvodov Dnevnika. Najbolj je razširjen v ljubljanski in kranjski regiji.

Dnevnik ima okoli 40.000 naročnikov, od tega večinoma skupaj z Nedeljskim. Takšna vezana naročnina je približno za tretjino cenejša od naročin ostalih dnevnikov listov.

NEDELJSKI DNEVNIK (sedma številka Dnevnika) je daleč največji slovenski tednik, ki izhaja že nekaj let v rekordni nakladi od 200.000 do 225.000 izvodov tedensko. Stalno je nanj naročenih okoli 60 odstotkov, 40 odstotkov bralcev pa ga redno kupuje. Glede na prebivalstvo je enakomerno razširjen po vsej Sloveniji. Najnovejše analize kažejo, da bere en izvod Nedeljskega 3,4 člana družine (gospodinjstva). To pomeni, da bere Nedeljskega nad 700.000 bralcev. Če upoštevamo, da je v Sloveniji nekaj nad en milijon bralcev (bralne populacije), vidimo, da ga bere okrog 70 odstotkov slovenskih bralcev. Nedeljski je torej svetovni rekorder v številu izvodov na število prebivalcev.

Da je dosegel tako visoko naklado, se ima zahvaliti predvsem svoji kvaliteti, velikemu številu rubrik, kjer najde vsakdo nekaj zase, dobri organiziranosti svojih služb ter tudi ceni, saj je Nedeljski v prodaji za 2 dinarja cenejši od večine ostalih tednikov, v naročnini pa je razlika (kot smo že omenili) še večja.

T. Nosan

Naša občina Posočju

ZAKLJUČNO POROČILO O SOLIDARNOSTNI AKCIJI ZA POSOČJE

Občinski svet zveze sindikatov je na svoji seji 16. februarja med drugim razpravljal tudi o zaključnem poročilu o zbranih sredstvih za pomoč prizadetim v Posočju.

Enodnevni osebni dohodek vseh zaposlenih v občini predstavlja	618.665 din
Zbranih sredstev v prvem in drugem solidarnostnem krogu	1.618.508 din
Vrednost v materialu (iverne plošče, novolit plošče)	125.000 din
Skupno zbrana sredstva	1.743.508 din
Odstotek zbranih sredstev glede na enodnevni zaslužek zaposlenih	282 %
Druga zbrana sredstva (obrtniki, KS, upokojenci, družbenopolitične organizacije, RK)	163.052 din
Zbrano v dislociranih obratih, vendar nakazano v drugih občinah	80.000 din
Prostovoljno delo (Kovinoplastika Lož)	300 ur
Skupno zbranih sredstev v občini	1.886.550 din
Odstotek glede na enodnevni zaslužek zaposlenih	305 %

Občinski svet se vsem, ki so v tej akciji sodelovali, zahvaljuje za tako visoko zavest solidarnosti, ki je pripomogla, da so bile posledice kar najhitreje vsaj delno odstranjene. Po drugi strani pa velja posameznim delovnim skupnostim, ki te akcije niso dosledno izvedle, upravičena kritika. Nekateri so za drugi krog sredstva nakazali iz skladov namesto od enodnevnega zaslužka zaposlenih.

V okviru gradbene operative Slovenije, ki je bila vključena pri obnovi Posočja, je sodelovalo tudi SGP Gradišče Cerknica.

A. Otoničar

Kljub mehanizaciji še vedno ostaja precej fizičnega dela

Umetnost — odraz družbenih dogajanj

LITERARNI VEČER ZA LETOŠNJI SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK

Letošnjemu slovenskemu kulturnemu prazniku je bila tudi v naši občini posvečena vrsta kulturnih prireditev. Rečemo lahko, da toliko kot jih že vrsto let nazaj ni bilo. Nedvomno to dokazuje, da si tudi pri nas kultura — sicer počasi, a vztrajno — znova utira pot med delovne ljudi, jih osvešča in jim plemeniti njihov vsakdan.

Prireditve so bile po skorajda vseh krajevnih skupnostih, osrednja slovesnost pa je bila v Starem trgu, združena s proslavljanjem 40. obletnice ustanovitve Komunistične partije Slovenije, 40-letnice, odkar je prišel tovariš Tito na čelo naše partije, njegovega petinosemdesetega rojstnega dne in 500-letnice mesta Loža.

V Starem trgu so se pred nabito polno dvorano zbrali na literarnem večeru besedni ustvarjalci — domačini: Matevž Hace, Marička Znidaršič, Magda Stražičar, France Šušteršič, Vinko Šumrada in Franci Strle.

Vsebina literarnega večera je bila v osnovi ubrana na Prešernove programske in preroške misli, ki jih je izrazil v svoji Zdravljici in ki tako jasno izpričujejo vero v človeštvo, v vse napredno človeštvo. Pred stotridesetimi leti je izrazil misli, ki bi jim tudi danes moral prislusniti sodobni civilizirani in na videz urejeni svet. Misli, ki so še danes napotilo k pravemu patriotizmu, ki more in mora biti osnova miru in bratstvu med ljudmi in narodi. Misli, ki že več kot sto let živijo v naši zavesti in ki so lahko po svojem humanizmu program slehernega resnično svobodoljubnega naroda, slehernega naprednega človeka in slehernega prizadevanja, katerega smoter je mir na svetu.

Te misli so se razbohotile in razrasle tudi v osebnost človeških ter iskrenih nacionalno družbenih izpovedih kasnejših ustvarjalcev. Postale so program naše kulture, naše besedne umetnosti, zlasti ko je šlo za krepke programske izpovedi, bodrila ali za

globoke človeške tragedije v času, ko je naš narod oblikoval svojo podobo in iskal v sebi svojih resničnih moči.

Prav gotovo ni slučajno, da so dilo v okvir Prešernovih programskih misli tudi vsa dela naših literarnih ustvarjalcev-domačinov, katerih delček so lahko poslušalci spoznali na tem literarnem večeru. Velika intimna navezanost na notranjskega človeka in njegovo samobitnost ter slikanje velikih revolucionarnih in prevratnih dni, ki so ustvarili temelje naši sedanjosti, sta osnovni obeležji njihovih del.

Številni poslušalci so se lahko seznanili z njihovim življenjem in delom, posebno toplo in intimno vzdusje pa so ustvarili gojenci Glasbene šole z Rakeka ter člani amaterskega gledališča Svoboda iz Starega trga, ki so brali odlomke iz njihovih del.

Naj sklenemo: ta literarni večer ni bil le priložnost, da se za trenutek nemo zazremo v veličino Prešernove umetnosti, ampak predvsem dokaz, kako so njegove programske misli o življenju, človeku, narodu in svetu še vedno prisotne v naši zavesti, prizadevanjih in v vsem ustvarjalnem delu.

B. Levec

Nova razstava v Salonu pohištva Brest

V petek, 4. marca bo ob 18.30 prva letošnja otvoritev razstave v našem Salonu pohištva. Tokrat se bo predstavil akademski slikar Janez Kovačič z olji in grafikami. Janez Kovačič je doma z Rakitne, po končanih študijih živi v Ljubljani, vendar je v svojih delih ohranil prístni stik z domačo pokrajino. K sodelovanju k otvoritvi smo povabili tudi gosta, ki se bo tokrat prvič predstavil notranjskemu občinstvu. To je študentski oktet iz Ljubljane, ki v zadnjem času niza uspehe na koncertih po vsej Sloveniji. K sodelovanju nam je uspelo pridobiti tudi Sadno-likerski kombinat »Fructal Alko« iz Ajdovščine, ki bo predstavil svoje nove izdelke.

Prav posebej bi želeli opozoriti, da so na otvoritev s kulturnim programom vabljeni prav vsi delavci Bresta.

B. Lavrič

Knjigarna v Cerknici

Te dni odpira Mladinska knjiga iz Ljubljane v »Meletovi hiši« Cerknici knjigarno in papirnico. V knjigarni bo bogat izbor knjig. Najmlajšim bodo nudili ves kvaliteten program slikanic; prav tako boste lahko izbirali med izvirno slovensko in prevodno leposlovno literaturo. Za strokovne knjige bodo v knjigarni na voljo natančne informacije, na osnovi katerih boste knjige lahko naročili. Posebej vas opozarjamo na možnost obročnega plačevanja knjig. Poleg knjig bodo na voljo tudi plošče, kasete ter bogat izbor daril in spominkov. Tudi za šolske in pisarniške potrebščine ne bo več težav, saj boste v papirnici dobili vse, od svinčnika do pisalnih strojev.

Povedati je treba še, da bodo prek prodajalne lahko oskrbovane tudi delovne organizacije z vsemi pisarniškimi materiali, seveda po grosističnih cenah.

Mladinska knjiga obljublja, da bo v knjigarni prirejala tudi kulturne programe in sicer v obliki srečanj bralcev s priljubljenimi avtorji, tematskih razstav, signirnih ur in podobno.

Da bo Mladinska knjiga laže zasledovala želje in potrebe občanov, bo v dogovoru s kulturno skupnostjo ustanovila svet knjigarne, ki bo skrbel za njeno programsko politiko.

Tako uresničujemo večletne želje občanov in prizadevanja skupščine občine, da bi zadovoljili tudi to plat potreb.

Besedni umetniki-domačini na letošnji proslavi slovenskega kulturnega praznika

Tudi umetnost je nas vseh

OB RAZSTAVI LIKOVNIH USTVARJALCEV — AMATERJEV

Četrtega februarja je Loška dolina s svojevrstno likovno razstavo začela uresničevati pisano vrsto praznovanj, posvečenih 500-letnici mesta Loža, jubileju, ki sovpada s praznovanjem velikih dogodkov moderne jugoslovanske zgodovine — s 85 leti življenja tovariša Tita in 40. obletnico njegovega vodstva naše partije.

Usmeritev proslavljanja teh zgodovinskih dogodkov je zelo posrečena, saj nas na samem začetku kljub razumljivemu zgodovinskemu prizvoku popelje v praznovanje sedanjosti — v neke vrste pregled dosežkov sedanje tvornosti človeka, ki živi tod, s tem pa odpira vrsto zanimivih in lepih doživljanj za naše jutrišnje dni in za šele prihajajoče rodove.

Strokovno-umetniška kritična ocena razstave šestnajstih likovnih ustvarjalcev — sicer delavcev z desetimi različnimi poklici, ki so tokrat prvič tako združeni postavili občinstvu na ogled po številu kar težko pregleden, po slogu, tehniki, gradivu in izrazu pa zelo pester izbor likovnih del, zahteva seveda izurjenega in razgledanega poznavalca tovrstne ustvarjalnosti. Vendar naš namen ni brskati po leksikonih in slovarjih tujk, da bi si nazadnje izdelali čim ožjemu krogu umetniške aristokracije razumljivo, pa zato menda kar najbolj učeno kritično oceno razstave, po katere branju navadni smrtniki najpogostje ostanemo še bolj zbegani kot smo bili pred branjem, vsekakor pa prav nič bogatejši za kakršnokoli koristno spoznanje (žal se s takšnimi umetelnimi kritikami še zmeraj srečujemo v dnevnem časopisju, pa naj bodo to ocene slovstvenih, glasbenih, gledaliških ali likovnih predstavitev).

Razstava, s kakršno smo se srečali tisti petkov večer v Loški dolini, je bila sama po sebi takšna, da take kritike ne le da ne prenese, marveč je tudi ne potrebuje. Nihče — niti organizatorji

niti razstavljalci sami niso imeli namena ali težnje kakorkoli primerjati teh del z vrhunskimi dosežki slikarske ali kiparske umetnosti, čeprav so z največjo vestnostjo in s po lastni presoji najbolj kritičnim okusom razstavili svoje doslej najvrednejše izdelke.

Najpomembnejše spoznanje, ki se je obiskovalcu samo od sebe vrivalo v zavest, ko si je ogledoval to resnost v ustvarjanju naših delovnih ljudi, je prav gotovo spoznanje, da umetnost ni nič več izključna domena nekih posebnih izbrancev, ki so posebej poklicani in izvoljeni, da s svojimi blagoslovljenimi rokami kažejo neukemu ljudstvu pot, ampak da je doživljanje umetnosti in celo ustvarjanje umetniških del lahko tudi stvar čisto navadnih ljudi, tudi takšnih, kakršna sva midva; da sva torej tudi ti in jaz vsak po svoje in do svoje meje umetnika ali pa bi to v ugodnih pogojih in seveda z dosti volje vsaj lahko postala.

Ta razgled po likovnem snovanju naših domačinov je morda nehote, pa vendar zelo prepričljivo dokazal, da tudi Notranjci nismo le površni ljudje z edinim smislom za »kšeft« in za stan-

dard, ampak da nosimo v sebi poleg vseh vsakodnevnih in vsakdanjih skrbi tudi svoj svet poezije, svojo trikrat zaklenjeno kamrico smisla za lepoto in za človeško dobroto.

Očiten namen te skupne izpovedi pa je bil gotovo ta, da se opogumijo z njo vsi tisti, ki si doslej niso upali odpreti tega svojega skritega sveta nikomur, ampak so ga skorajda kot svojo slabost in nadlogo tiščali in prikrivali edinole zase. In tretji namen razstave je bil, da tistim redkim, ki takšne kamrice morda le nimajo ali imajo zelo siromašno opremljeno, pomore k temu, da jo začno urejati, da jih prepriča v resnico, da je človek brez takega svojega bogastva prazen in dolgočasen in da je njegovo življenje zato dosti manj vredno.

Vsi ti nameni so bili doseženi in razstava je z izpolnitvijo teh nalog presegla pričakovanja.

Tudi razgovor vseh prisotnih amaterskih likovnikov z domačima akademskima slikarjema, s predstavnikoma občinske kulturne skupnosti, političnih organizacij, občinske skupščine ter krajevnih skupščin je kljub skromni govorljivosti razstavljalcev le pomenil pomembno vzpodbudo za prihodna prizadevanja v tej zvrsti kulturnega dela pri nas: Kar na srečanju samem je bila odkrita čisto uresničljiva možnost za ureditev stalnih razstavnih prostorov v premla izrabljenem Snežniškem gradu; izrazili so potrebo in obljubili izpolnitev evidence vseh likovnih ustvarjalcev na območju občine; poskušali so najti najbolj ustrezen način sodelovanja šolanih umetnikov z amaterji in izrazili potrebo po postavitvi te ali podobnih razstav tudi po drugih središčih občine in po tovarnah.

Razstava je doživela že prvi večer, prav tako pa v slednjih dneh nepričakovano množičen obisk, kar lahko pomeni organizatorjem in ustvarjalcem zanesljivo priznanje, pa tudi vzpodbudo, če ne že zahvalo, da s tako začetim delom in tako plemenitim prizadevanji tudi nadaljujejo.

Vsem tistim, ki so s svojo zamisljivo, pa pozneje s konkretnim delom kakorkoli pomagali tej razstavi do uresničitve, je treba izraziti priznanje in reči hvala.

To je bil lep in pomemben kulturni dogodek, za katerega smemo upati, da kljub proslavljanju zgodovine odpira nov pogled v naš bogatejši jutrišnji dan.

J. Praprotnik

Po otvoritvi razstave — razgovor o naši kulturi

NAŠE MALO MESTO

Turistični vestnik, strokovni časopis za turizem in gostinstvo, je tudi v preteklem letu organiziral akcijo »Izbirajmo najbolj prizadevni turistični kraj v Sloveniji«. Oglejmo si najprej, kaj je o Cerknici ugotovila posebna strokovna komisija Turistične zveze Slovenije:

Cerknica je čeden kraj, deluje urejeno, ima smisel za lesno-industrijsko poslovnost, za umetnost in celo za košarko, samo za turizem nekoliko manj, številne novorojene turistične ideje se že več let lovijo po različnih valovnih dolžinah in so čedalje bolj razglašene; pa gostinstvo jim tudi ni v ponos, predvsem sanitarije (zdaj smo pa že zares zopni, od tega večnega negodovanja nad sanitarijami, škoda papirja in besed).

In rezultati? Cerknica se je med 59 ocenjenimi kraji uvrstila na odlično 36. mesto (tako običajno pišemo tudi o uvrstitvah naših smučarjev).

Pa še to: Jeseni preteklega leta je bil v Postojni tradicionalni XXIV. gostinsko-turistični zbor, združen s številnimi strokovnimi razstavami ter tekmovanji v kuharskih in natakarskih veščinah. Že spet ni bilo med najboljšimi nikogar iz gostinskih ustanov z našega občinskega območja.

PUST POLNIH UST TUDI V NAŠEM MALEM MESTU

Po dokaj dobrih dvomesečnih pripravah »pustnega odbora« so občani našega malega mesta ter bližnji in daljnji prebivalci imeli v nedeljo, 20. februarja pravo pašo za oči.

Pustni odbor je namreč v okviru ljudskega praznika organiziral pravi karneval, ki je ob prisotnosti blizu tisoč gledalcev potekal tako kot ga ne pomni najstarejši občani našega malega mesta. Organizatorji so tokrat pokazali, kaj zmoreta dobra priprava in tesno sodelovanje samih udeležencev.

Pustna maškerada se je pravzaprav pričela že dopoldne in je bila namenjena mlajšim šolarjem. Začetek premiere za vse, kar leze in gre, pa se je začela ob trinajsti uri z zborom pred osnovno šolo. Glavno besedo so tokrat imeli cesar, cesarica in Martin Krpan. V stilu tistega časa (Krpanovega) so bili domala vsi kot se spodobi oblečeni in temu podobno sila resni. Po priključitvi skorajda prave ladje na kolesih, s katero so se pripeljali udeleženci iz Postojne, se je sprevod ob zvokih mladih godbenikov na pihala iz Cerknice odpravil do središča našega malega mesta in nato ob spremljavi

množice na trg pred lipo, kjer je bila osrednja proslava na lično postavljenem odru. Kot se za vsako proslavo spodobi, je bil daljši razgovor med njegovim veličanstvom cesarjem, njegovo boljšo polovico in Krpanom, ki je sol pritovoril kar na izposojenem osličku, ker mu je baje kobilica zaradi inference shirala.

Preveč papirja bi porabili, če bi hoteli povedati vse, kar je bilo izrečenega na tem tako imenovanem negospodarskem posvetu. Omeniti pa velja, da je trojka dodobra obdelala področje ožjega gospodarstva, discipline, cen, gostinstva, trgovine, skrb za potrošnike in ostale podrobnosti, ki tarejo velike in male občane.

Uradni del proslave je cesar zaključil takole:

»V imenu celotnega pripravljalnega pustnega odbora vam, občanom priporočam, da se v prihodnje obvladujete na vseh delovnih mestih, uradih in na medsebojnih odnosih kot bitja z razumom in resnično kulturo. Različne spodrsaljaje, napake ali kikse odpravljajte s skupnimi močmi, ob pravem času in iz lica v lice, ali pa jih signalizirajte našemu uredništvu 'Pust' v javno razpravo. Ob tem pomembnem prazniku našega malega cesarstva se v imenu uredništva 'Pusta' toplo zahvaljujem za pozornost vsem tukaj prisotnim in gledalcem programa televizije Cerknica na 13. kanalu preko oddajnika Čohovo. Ravno tako se zahvaljujem vsem, ki so nudili kakršnokoli pomoč, da je ta naš današnji shod uspel, posebno pa našemu turizmu za 'dolgoletno sodelovanje'.«

S tem je bil torej uradni del končan. Nadaljevalo se je množično rajanje ob nenehnem napihovanju mladih godbenikov.

Vse dobro in prav. Nekaj pa je le pri vsem tem bilo narobe. Močan veter je delal sitnosti in pokvaril zvočno napravo, zato govora vsi novic željni občani niso mogli slišati. Kot že običajni in več let znani pustni pogreb tradiciji na ljubo pa je bil v sredo. Tri dni malo za šalo malo za res. Organizatorji trdijo, da bo prihodnje leto, ko bodo izpeljali uradno potrditev »Društvo PUST« še bolje in pustno. Verjemimo jim! Morda bo oživel in se jim pridružilo tudi Turistično društvo Cerknica.

S. Bogovčič

Še precej pomanjkljivosti

OCENA O DELOVANJU SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI OBČINE CERKNICA

Pobudo za celovito oceno samoupravnih interesnih skupnosti so dali razprava in sklepi 4. seje republiške konference Socialistične zveze, ki je razpravljala o uresničevanju ustavne vloge samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti in 18. seje centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije o uveljavljanju dohodkovnih odnosov v družbeni dejavnosti. Komite občinske konference Zveze komunistov je zato imenoval delovno skupino, ki je imela nalogo, da pripravi skupno oceno o delovanju samoupravnih interesnih skupnosti na ravni občine. Iz pripravljene ocene, o kateri bo razpravljala konferenca Zveze komunistov občine Cerknica, povzemamo nekaj glavnih misli o samoupravni organiziranosti SIS.

V prihodnji številki Brestovega obzornika pa bodo podrobneje prikazani družbenoekonomski odnosi, solidarnost in vzajemnost v skladnejšem razvoju, aktualna vprašanja in naše prihodnje naloge na tem področju s posebnim poudarkom na razpravo o srednje-ročnih planih SIS, ki morajo biti posredovani združenemu delu najkasneje v maju 1977. Ocena zadeva skupnost otroškega varstva, občinsko skupnost socialnega skrbstva, občinsko izobraževalno skupnost, temeljno kulturno skupnost, temeljno telesno-kulturno skupnost in samoupravno stanovanjsko skupnost ter deloma samoupravno skupnost za zaposlovanje Ljubljana — enota Cerknica in konferenco pokojninsko-invalidskega zavarovanja občine Cerknica.

Občina Cerknica je med tistimi slovenskimi občinami, ki so v povojnem času doživele najhitrejši gospodarski razvoj. Hitra industrializacija je povzročila veliko razslojevanje prebivalstva, kar je v naših krajih pomenilo izseljevanje iz pasivnih krajev v močnejše razvita središča. To je med drugim zahtevalo, da se osebnost kmeta s svojimi ustaljenimi navadami, običaji in njegovo miselnostjo v sorazmerno hitrem času preoblikuje v delavca, proletarca, kar še danes ustvarja velike socialne, prostorske in osebne težave.

Hitremu gospodarskemu razvoju in vzponu pa tudi zaradi omenjenih razlogov ni sledil, temveč je močno zaostajal razvoj vzporednih dejavnosti, med drugim tudi tistih, ki so sedaj organizirane v okviru samoupravnih interesnih in drugih skupnosti.

Ob naglem gospodarskem razvoju tem dejavnostim ni bilo posvečene kakšne pozornosti. Počasno uveljavljanje družbenoekonomskih odnosov, neenakomeren razvoj, slabo delovanje samoupravne organiziranosti ter uresničevanje določil zakona o združenem delu so narekovali, da se tem dejavnostim posveti večjo pozornost.

1. Samoupravna organiziranost interesnih skupnosti

Vse skupščine, razen občinske skupnosti socialnega skrbstva in temeljne telesne kulturne skupnosti, so organizirane dvodomno (posebna organiziranost samoupravne stanovanjske skupnosti ni obdelana). Pri prvih skupnostih gre za vprašanje izvajalcev, saj na tem področju ne dela dovolj profesionalnih delavcev. Uvodoma omenjena vprašanja narekujejo, da je potrebno to število povečati, saj zato posamezna vprašanja preveč rešujejo v okviru skupnosti, ne pa v temeljnih organizacijah in krajevnih skupnostih. Pri temeljno-telesni skupnosti je treba pripomniti, da bo treba v zvezi z novim zakonom o tej skupnosti preučiti tudi status

delavcev, ki amatersko delajo na tem področju, saj so največkrat prav oni nosilci oziroma izvajalci te dejavnosti.

Zanimiv je podatek, da je v vseh zbiorih samoupravne interesne skupnosti 318 delegatskih mest in da je v izvršilnih odborih teh skupnosti le šest vodilnih delavcev iz gospodarstva in iz družbenih dejavnosti.

Skupščine SIS se glede na posebne probleme odločajo za ustanovitve stalnih komisij, v nekaterih primerih pa tudi občasnih.

2. Vprašanje komuniciranja

Ta vprašanja so nedvomno ena izmed najbolj perečih v delovanju SIS. Za vse velja, da sistem komuniciranja ne deluje zadovoljivo. Pri tem je treba opozoriti tudi na stališča, da se delovni človek težko znajde v dokaj zamotanem delegatskem sistemu, kar objektivno, še bolj pa subjektivno nudi ugodne pogoje za razvoj oblastništva in zoževanja odločanja v okviru izvršilnih odborov. V nekaj primerih se delegacije celo ne sklicujejo. Pri tem pa velja povedati, da so sklicane seje preveč formalne, zato na njih ni dovolj pripomb in stališč. Prav gotovo pa manjka prenašanja povratnih informacij o delu skupščin v delegacije.

Zato je nujno, da se z vso resnostjo in odgovornostjo ter v najkrajšem možnem času oblikuje priloga glasil delovnih organizacij kot začasna oblika posredovanja vseh sklepov in stališč SIS, družbenopolitičnih organizacij, krajevnih skupnosti, občinske skupščine ter njenih organov. Vsekakor drži trditev, da so gradiva preobsežna in napisana v težko razumljivem jeziku, vendar to povsem ne opravičuje članov delegacij, da ne bi z večjo odgovornostjo in resnostjo obravnavali teh gradiv.

Za vse SIS so delegatske baze splošne delegacije. Prevečkrat pa se dogaja, da se izvajalci dejavnosti (učitelji, člani raznih društev in podobno) pojavljajo v zboru uporabnikov kot delegati

krajevne skupnosti in temeljnih organizacij, čeprav v resnici zastopajo interese izvajalcev. Izgovori teh temeljnih samoupravnih skupnosti, da taki delegati najbolj poznajo problematiko, so nesprejemljivi, zato izvajalci ne bi smeli biti delegirani v zbor uporabnikov. Nekateri se za učinkovitejše delovanje delegatskega sistema ogrevajo za posebne delegacije. Čeprav je to za izražanje interesov gotovo primernejša oblika, pri tem ne smemo zapostavljati učinkovitosti, racionalnosti in usklajenosti takega sistema. Povedano je že bilo, da je sedanjí sistem dovolj zamotan, zato ga je treba izoblikovati in uresničiti in šele na podlagi končnih ocen predlagati boljše.

Se v večji meri pa niso zaživali delegatski odnosi med nekaterimi temeljnimi SIS v vertikalni smeri (območne, regijske ali SIS na ravni republike), čeprav to vprašanje v oceni ni bilo deležno posebne obravnave.

Zbori skupščin SISasedajo v glavnem skupaj, glasujejo in sklepajo pa ločeno. Enakopravno je skupščina občinske izobraževalne skupnosti razpravljala s skupščino občine Cerknica ob razpisu referenduma za izgradnjo šolskih prostorov in telovadnic v letu 1975, kar je bil edini primer sodločanja SIS, ki se enakopravno vključuje v skupščinski sistem.

Pri tako izoblikovani samoupravni organiziranosti je nesprejemljivo, da organi samoupravne kontrole še niso zaživali, kar še posebno velja za SIS, ki teh sploh še nimajo.

T. Urbas

Srečanje v Logatcu

10. februarja se je šestdeset članov Društva inženirjev in tehnikov iz Notranjske in Primorske zbralo v Logatcu. Poslušali so predavanje dr. Kovača o avtomatizaciji v lesni proizvodnji, razpravljali o delu Društva inženirjev in tehnikov, nato pa si ogledali proizvodnjo v Velkartonu in KLI.

V predavanju dr. Kovača smo slišali o razvoju in pomenu avtomatizacije v svetu in v naši lesni industriji. Beseda je tekla o tem, kako stroje že prilagajamo človeku, o enoličnosti dela, o izobraževanju med delom in ob delu in o podobnem.

V razpravi sta bili bolj poudarjeni predvsem dve vprašanji: uporaba sistemov AOP v lesni industriji ter povezanost znanosti in industrije. Zaključek predavanja in razprave naj bi bil: **izredni razvoj tehnike prehiteva splošni razvoj človeka**. Več sredstev se porabi za razvoj avtomatizacije kot za razvoj človeka. Cilj socialistične družbe pa je: skladen razvoj človeka in znanosti, zato mora istočasno investirati v nove stroje in v ljudi. Tudi avtomat je lahko preprosto orodje, če ga znamo uporabljati.

Valkarton — tovarna za izdelavo valovite lepene in kartona v Logatcu zaposluje danes nad 300 ljudi in izdelava letno 15 milijonov ton izdelkov. Predvidevajo razvoj tovarne do kapacitete 30 milijonov ton, kar bi zadoščalo za potrebe regije in uvoz ne bi bil več potreben.

KLI Logatec ima v svojem sklopu žago, izdelavo oken, izdelavo kolonialnega pohištva ter galanterije in plastičnih rolet.

Ogledali smo si predvsem prenovljeno žago in izdelavo kolonialnega pohištva. Zanimivost iz TOZD kolonialno pohištvo je veliko prostora za temperiranje in izenačevanje vlage v lesu pred lepljenjem in drugo strojno obdelavo, močan park stružnic s sortirnim tirom in veliko pripomočkov, ki jih izdelujejo sami. Predvsem pri izdelavi raznih pripomočkov si jih lahko vzamemo za vzgled, kajti lastno znanje je treba znati uporabljati.

J. Kocjančič

Ne glede na kvaliteto — najbolj obiskana prireditev pri nas: PUST

Tretji Bloški teki zelo uspeli

TRETJI BLOŠKI TEKI so za nami. Lahko rečemo, da je prireditev zelo uspela po organizacijski plati, ni pa ji bilo naklonjeno vreme, saj je sneg, ki je zapadel nekaj dni prej, neusmiljeno pobiralo najprej sonce ter nato v soboto in nedeljo še močna odjuga. Povrh vsega pa je pred startom začelo deževati in nič kaj prijetna, ledeno mrzla prha je močila tekmovalce teka na 30 kilometrov, pa tudi udeležence trimskega teka.

Izvedba tekov je v takih pogojih terjala od vseh izredne napore; na največji preizkušnji pa je

bila komisija za pripravo proge. Kljub vsem težavam pa je bila proga glede na takšne razmere odlično pripravljena, saj so članom komisije priskočili na pomoč tudi številni domačini, ki so v petek in soboto nametavali sneg na progo. Levji delež pri tem so nosili smučarji TVD PARTIZAN in učenci osnovne šole Nova vas.

Da trud vseh le ni bil zaman, je pokazala udeležba na obeh tekih. Nastopilo je 815 smučarjev (490 na 30 kilometrov in 325 na 7 kilometrov), kar je za tretjino več kot leto poprej.

To kaže, da je prireditev priljubljena pri vseh kategorijah smučarjev, pri tekmovalcih, pa tudi pri rekreativcih vseh starosti. To obenem dokazuje, da so smučarski teki vse bolj popularni in da je število smučarjev tekačev pri nas vsako leto večje. Tako se uresničuje eno izmed temeljnih načel nove smeri v telesni kulturi, da je treba čim širšemu sloju prebivalstva omogočiti enake možnosti za redno ukvarjanje z različnimi telesno-kulturnimi dejavnostmi.

To pa nas obvezuje, da bodo tudi vsi prihodnji TEKI organizirani v zadovoljstvo vseh sodelujočih, kar ne bo pretežko, saj pridemo vsako leto do novih spoznanj in skušamo organizacijske prijeme še izpopolniti, izboljšati.

Vse pa seveda pogojuje sneg, saj brez njega ni smučarskih tekov. P. Kovšca

Letošnji zmagovalac Bloških tekov — reprezentant Filip KALAN

Lep uspeh Brestovih smučarjev

TRETJE MESTO NA IV. ZIMSKO-ŠPORTNIH IGRAH DELAVCEV GOZDARSTVA IN LESARSTVA JUGOSLAVIJE

IV. zimsko-športne igre delavcev gozdarstva in lesarstva Jugoslavije so bile tokrat v Gorskem Kotarju v organizaciji Lesne in gozdne industrije Delnice. V kraju Mrkopalj se je 17. februarja zbralo več kot 200 smučarjev in smučark z različnih koncev Jugoslavije. Tekmovali so v veleslalomu in smučarskih tekih.

Lesariade se je udeležilo tudi 14 Brestovcev — 7 alpskih smučarjev in 7 tekačev. Med tekmovalci v veleslalomu je bil najboljši Janez ZAKRAJSEK z uvrstitvijo na 9. mesto, v skupni uvrstitvi pa so zasedli moški 3. mesto. V ženski ekipi, ki je zasedla v veleslalomu v skupni uvrstitvi 2. mesto, je bila najboljša Breda JAKOPIN s 3. mestom. Od tekačev je bil v mlajši skupini najboljši Franc MAČEK — 6. mesto, od starejših pa Tone KANDARE odlično 2. mesto.

V končni skupni uvrstitvi je bila med 27 ekipami BRESTOVA EKIPA TRETJA, za ekipo ŠIPAD »Jahorina« iz Sarajeva in za ekipo GG Bled. V. Simčič

Na letošnjih Bloških tekih je sodelovalo nad 800 smučarjev

V spomin

Po dolgi in mučni bolezni je oktobra lani v starosti devetindeset let umrl naš nekdanji delavec — šablonar, Anton ŽAGAR iz Dan. V tovarni je bil zaposlen od 12. 1. 1968 do 30. 6. 1973.

Prav tako je po dolgotrajni bolezni lanskega oktobra umrl upokojenec TLI Stari trg Anton KRŽIČ, ki je bil zaposlen v naši delovni organizaciji kot delavec na žagalnici od 17. 10. 1945 do 6. 8. 1962.

Vsem, ki smo ju poznali, bosta ostala v trajnem spominu kot vestna delavca in dobra tovariša.

Delovna skupnost TOZD TLI Stari trg

V najlepši življenjski dobi nas je ob koncu preteklega leta za vedno zapustil član našega kolektiva Gregor BAVEC. Prav na novega leta dan bi bil dopolnil 28 let.

V kolektiv je prišel pred dvajsetimi leti ter spočetka opravljal dela kot žagarski delavec. Zaradi delovne sposobnosti je bil kmalu premeščen v strojni oddelk, kjer je vse do svoje preane smrti opravljal dela na rezkalnem stroju.

Tovariš Gregor bo vsem, ki smo ga poznali, z njim delili prijetne in težke trenutke življenja, ostal v najlepšem spominu.

Kolektiv Tovarne pohištva Stari trg

V petinsedemdesetem letu starosti nas je nenadoma zapustil dolgoletni član Skupnih dejavnosti, upokojenec JOŽE SNOJ iz Cerknice.

Na zadnjo pot smo ga pospremili skupaj s številnimi sorodniki, prijatelji, sodelavci in člani ribiške bratovščine v soboto, 19. februarja.

Kot zgleden delavec in tovariš nam bo ostal za vedno v spominu.

Delovna skupnost Skupnih dejavnosti

Brestov obzornik, glasilo delovne skupnosti Brest Cerknica n. sol. o. Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC. Ureja uredniški odbor: Marija GRBEC, Vojko HARMEL, Jožica ILERŠIČ, Jože KLANČAR, Božo LEVEC, Janez MELE, Branko MIŠIČ, Franc MULEC, Viktor OGRINC, Miha ŠEPEC in Vinko ŽNIDARŠIČ. Foto: Jože SKRLJ. Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani. Naklada 2600 izvodov.

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdobju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje Izvršnega sveta SR Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).

Za večjo varnost pri delu

PRAVILNIK O UPORABI OSEBNIH VAROVALNIH SREDSTEV V TOVARNI POHIŠTVA CERKNICA

Delavcem Tovarne pohištva Cerknica bo kmalu posredovan v javno razpravo nov osnutek pravilnika o uporabi osebnih varovalnih sredstev. S sprejetjem tega akta bosta natančneje urejena dodeljevanje in uporaba sredstev, ki imajo za varstvo pri delu velik pomen, saj varujejo delavce pred nevarnostmi, ki jih je težko ali pa se jih sploh ne da odpraviti s tehničnimi ukrepi.

Pri sestavljanju osnutka pravilnika so bili upoštevani predvsem rezultati meritev delovnih pogojev, nevarnosti pri posameznih delih, ki jih je moč odpraviti z uporabo ustreznih osebnih zaščitnih sredstev in zakonska določila s tega področja. Po določitvi osnutka tega splošnega akta bodo delavci dobili in pri delu uporabljali predvsem naslednja osebna varovalna sredstva:

— varstveno delovno obleko ali haljo pri delih v umazaniji in prahu;

— bundo pri lažjih fizičnih delih v mrazu;

— podložen telovnik pri težjih fizičnih delih v mrazu;

— dežni plašč pri delih v vremenskih neugodnostih (dež, sneg);

— varilno masko, usnjen predpasnik, rokavice za varilce, varovalna očala, čevlje z jekleno kapico in usnjene dokolenke pri elektrovarjenju;

— gumijaste škornje pri delu na mokrih tleh;

— čevlje z jekleno kapico pri delih, kjer je nevarnost za poškodbe prstov na nogah zaradi padcev težjih predmetov;

— varovalna očala pri delih, kjer preti nevarnost poškodb oči zaradi odletavajočih drobnih delcev materiala;

— varovalna očala z nepropustnim okvirom pri delih, kjer je nevarnost oškroplitve oči z agresivnimi snovmi;

— varilna očala, usnjen predpasnik, usnjene čevlje in usnjene dokolenke pri plamenskem varjenju ali rezanju kovin;

— usnjene rokavice pri delih, kjer je nevarnost mehaničnih poškodb rok (ubod, urez, opekline, praska ipd.);

— gumijaste rokavice pri delih, kjer lahko vlaga, jedke, strupene ali druge snovi poškodujejo roke;

— protizvočne školjke ali antifonsko vato pri delih v premočnem ropotu;

— varnostno čelado pri delih, kjer je nevarnost padca predmeta na glavo;

— usnjen ali platnen predpasnik pri delih, kjer je možnost poškodb trebušnih organov zaradi odletavajočega materiala.

Pravilnik bo natančno opredeljeval, kakšna osebna varovalna sredstva je treba na posameznih delovnih mestih uporabljati, pa tudi okvirni rok njihovega trajanja.

Dober pa bo le v primeru, če bodo pri njegovem oblikovanju sodelovali vsi člani temeljne organizacije oziroma vsi tisti, ki se z nevarnostmi dela vsak dan srečujejo in jih zato najbolj poznajo. V. Žnidaršič

FILMI V MARCU

- 3. 3. ob 19.30 ameriška komedija PRIBEŽNIK IZ DRUGE AVENIJE.
- 5. 3. ob 17. uri ameriška risanka NEUSTRASNI POPAJ.
- 5. 3. ob 19.30 in 6. 3. ob 16. uri ameriški western ELDORADO.
- 6. 3. ob 19.30 japonska kriminalka GOLGO 13.
- 7. 3. ob 19.30 angleška grozljivka VAMPIRJEVE LJUBIMKE.
- 10. 3. ob 19.30 ameriška kriminalka POINT BLANK.
- 12. 3. ob 17. uri in ob 19.30 švedska komedija DOŽIVLJAJI MALEGA MIHCA.
- 13. 3. ob 16. uri in ob 19.30 angleški zgodovinski film ZACNITE Z REVOLUCIJO, JAZ PRIDEM!
- 14. 3. ob 19.30 ameriški pustolovski film POZEJDONOVA PUSTOLOVŠČINA.
- 17. 3. ob 19.30 ameriška kriminalka MOŽ IZ AVSTRALIJE.
- 18. 3. ob 19.30 in 20. 3. ob 19.30 ameriški pustolovski film SOS IZ BOEINGA 747.
- 19. 3. ob 19.30 in 20. 3. ob 16. uri ameriški western BIC.
- 21. 3. ob 19.30 nemška komedija IZPOSOJENA NEVESTA.
- 24. 3. ob 19.30 italijanska komedija PREPOVEDANI DEKAMERON.
- 26. 3. ob 19.30 in 27. 3. ob 16. uri ameriški western ODDALJENA TROBENTA.
- 27. 3. ob 19.30 angleška drama ROMANTIČNA ANGLEŽINJA.
- 28. 3. ob 19.30 ameriška komedija GOSPOD VERIDUX.
- 31. 3. ob 19.30 ameriški western BALADA DIVJEGA ZAHODA.

Na podlagi programa o usposabljanju obveznikov civilne zaščite na Brestu smo tudi letos organizirali v sodelovanju s krajevno skupnostjo Cerknica osemdeset urni tečaj za prvo medicinsko pomoč. Tečaj obiskujejo skupaj obveznice, ki so razporejene v enotah civilne zaščite na Brestu in obveznice, ki so razporejene v enoto civilne zaščite za prvo medicinsko pomoč v Krajevni skupnosti Cerknica.

Želimo, da bi se tako sodelovanje nadaljevalo tudi pri organiziranju skupnih vaj civilne zaščite med temeljnimi organizacijami združenega dela in drugimi krajevnimi skupnostmi. J. Troha